

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
LEN A KONOPÍ

ČERVEN
2007

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZDROJE INFORMACÍ, ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:

Agritec s.r.o. Šumperk-Temenice
ATOK – Asociace Textilního – Oděvního –
Kožedělného průmyslu
CELC – Evropská konfederace lnu a konopí
Český statistický úřad Praha
FAOSTAT Database – statistická databáze FAO
Lnářské, tírenské a textilní podniky České republiky
Lnářský svaz České republiky
Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
Vlas Berichten (Odborný časopis belgického
lnářského svazu)
ÚKZÚZ Praha

Odbor rostlinných komodit MZe ČR

Odpovědné odborné redaktorky:

Ing. Marie Tošovská MZe ČR
Bc. Irena Buchtová MZe ČR

Ředitelka odboru:

Ing. Eva Divišová MZe ČR

Autorky touto cestou děkují za spolupráci všem zpracovatelům
podkladů.

Marketingový rok je pro přadný len stanoven od 1. 7. do 30. 6.
následujícího roku.

Vydalo Ministerstvo zemědělství České republiky

Těšnov 17, 117 05 Praha I

internet: www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-602-5, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Fotografie: Ing. Prokop Šmirous, CSc., archiv Agritec

Tisk a distribuce TYPO – J. Jehlička, Třebichovice 9, 273 06 p. Libušín, e-mail: typo.jj@volny.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
LEN A KONOPÍ

ČERVEN 2007

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Zásahy státu u komodit len a konopí	4
Pěstování přadného lnu ve světě a v EU	10
Pěstování přadného lnu v ČR	16
Tírenské zpracování lnu v ČR	21
Požadavky textilního průmyslu a bilance produkce a užití vlákna	25
Cenový vývoj	26
Zahraniční obchod ČR	27
Pěstování lnu olejného	30
Pěstování konopí setého.....	33

ÚVOD

Předkládaná Situační a výhledová zpráva Len a konopí navazuje na zprávu vydanou v červnu roku 2006. Kromě přadného lnu se pro úplnost stručně zabývá také lnem olejným a konopím setým.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny podnikatelské subjekty k dispozici na územních pracovištích Zemědělských agentur MZe ČR, na pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství. Dále jsou rovněž k dispozici na internetové adrese: <http://www.mze.cz/>, zemědělská výroba, publikace.

SOUHRN

Na základě šetření Lnářského svazu ČR bylo v roce 2006 přadným lnem oseto a sklizeno 2 752 ha. Setí přadného lnu začalo v polovině dubna, v některých oblastech se v důsledku nepříznivého počasí protáhlo až do první dekády května. Porosty byly v průběhu celé vegetace hodnoceny v souhrnu jako dobré. Stav porostů před trháním byl hodnocen jako průměrný.

Trhání bylo zahájeno 18. července a do konce srpna byly všechny plochy oseté přadným lnem vytrhány. Vyrosený stonek cca z 341 ha byl sklizen v první dekádě srpna ve velmi dobré kvalitě. Následně se však sklizeň zpomalila a byla ukončena až na počátku října. Příčinou bylo prodloužení procesu rosení v důsledku velmi suchého počasí od poloviny srpna. Celkově je sklizeň hodnocena jako průměrná s kolísavou jakostí vlákna v závislosti na povětrnostních podmínkách v jednotlivých pěstitelských oblastech.

Ze sklizně 2006 bylo podle Lnářského svazu sklizeno 9,0 tis. t roseného stonku, tzn. průměrný výnos 3,30 t/ha. Podíl dlouhého vlákna je odhadován na 16 %. Jakost dlouhého vlákna se pohybuje v rozpětí Tex 125 – 92. Podíl krátkého vlákna je odhadován na 18 %. Ze sklizně 2006 se očekává celkem výroba 3 100 t třených lněných vláken, z toho 1 450 t dlouhého vlákna a 1 650 t krátkého vlákna.

Světové ceny lnářských surovin setrvávají již několik sezón na velmi nízké úrovni, což nepříznivě ovlivnilo český trh s vláknem. Při současných možnostech prodeje a nízkých cenách a při rostoucích zpracovatelských nákladech na všech technologických stupních se stává pěstování lnu pro naše zemědělce nezajímavé. Len přadný je v ČR ohroženou plodinou. V roce 2007 je přadným lnem v ČR oseto jenom 824 ha.

Plochy olejného lnu v ČR meziročně kolísají. V roce 2005 došlo ke skokovému nárůstu osevní plochy na 7 335 ha a v roce 2006 ještě k dalšímu zvýšení na 7 869 ha s produkcí 7 990 t olejného lnu, při výnosu lněného semene 1,02 t/ha. Zahraniční obchod je v dlouhodobém horizontu aktivní. V roce 2006 dosáhl dovoz lněného semene 221 t a vývoz 2 879 t.

Pěstováním konopí setého se od roku 2000 zabývá stále více pěstitelů. V roce 2006 bylo oseto 1 155 ha a podle předběžných informací je v roce 2007 oseto technickým konopím 1 530 ha.

U konopných surovin převažuje v současné době na českém trhu poptávka nad nabídkou. V roce 2005 se dovoz této komodity meziročně více jak dvojnásobně zvýšil na celkový objem 2 689 t a v roce 2006 dosáhl zhruba stejné úrovně, tj. 2 604 t.

ZÁSAHY STÁTU U KOMODIT LEN A KONOPÍ

I. CELNÍ OPATŘENÍ

Vstupem do Evropské unie dne 1. 5. 2004 převzala Česká republika celní legislativu EU, včetně celního sazebníku a obchodně politických opatření. Od 1. 1. 2007 se zahraniční obchod ČR s tzv. třetími zeměmi řídí Nařízením Komise (ES) č. 1549/2006 (celní sazebník).

Přehled celních sazeb při dovozu zboží v roce 2007

KN kód	Název	Sazba cla v %	KN kód	Název	Sazba cla v %
5301 1000	Len surový nebo máčený	bez cla	1204 0010 ¹⁾	Lněná semena, určená k setí	bez cla
5301 2100	Len lámaný nebo třený	bez cla	1204 0090	Lněná semena ostatní	bez cla
5301 2900	Len vochlovaný	bez cla	*1207 9915 ¹⁾ 1207 9920	Semena konopí určená k setí	bez cla
5301 3010	Koudel	bez cla	1207 9991	Semena konopí, ne k setí	bez cla
5301 3090	Lněný odpad	bez cla	1515 1100	Lněný olej surový	3,2
			1515 1910 ²⁾	Lněný olej pro technické nebo průmyslové účely	5,1
			1515 1990	Lněný olej ost., pro lidskou výživu	9,6

Pramen: Nařízení Komise (ES) č. 1549/2006

Poznámka: * KN kód od roku 2007,

¹⁾ Na zařazení do této podpoložky se vztahují podmínky stanovené v hlavě II odst. F úvodních ustanovení NK č. 1549/2006,

²⁾ Na zařazení do této podpoložky se vztahují podmínky stanovené právními předpisy ES (čl. 291 až 300 NK č. 2454/93, ve znění pozdějších předpisů.

Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU

V rámci Evropské unie, jejímž členem se od 1. 5. 2004 stala i Česká republika, nejsou pro pohyb zboží stanovena žádná cla ani kvóty. Pro dovozy zboží ze zemí, které nejsou součástí EU, platí společný celní sazebník.

Vzhledem k neexistenci hraničních kontrol a celního řízení mezi státy EU vznikla povinnost evidovat daňové a statistické údaje. Nesplnění této povinnosti je sankcionováno. Statistikou vnitřního obchodu se zabývá systém **INTRASTAT** (informace na www.czso.cz).

Povinnost vykazovat data pro Intrastat v ČR se týká osob **registrovaných nebo identifikovaných v ČR k DPH**. Zpravodajskými jednotkami se tak stávají i právnické osoby, jako např. veřejnoprávní instituce, státní orgány, orgány samosprávy apod., které jsou podle zákona o DPH osobami identifikovanými k dani. Povinnost vykazovat data však nevzniká osobě, která není v ČR registrována k DPH a nemá tak povinnost podávat přiznání k DPH.

Povinnost vykazovat data vzniká také zpravodajským jednotkám, které jsou osobami registrovanými k DPH v jiném členském státě a v ČR nemají své sídlo, místo podnikání nebo provozovnu nebo i zahraniční osoby s daňovou povinností k DPH v ČR, pokud se registrovaly k DPH a DIČ jim přidělil Finanční úřad pro Prahu I.

Vykazovat data pro Intrastat jsou povinny osoby, jejichž hodnota zboží přesáhne v období jednoho kalendářního roku osvobozující hodnotový práh 2 mil. Kč při přijetí zboží z jiné členské země EU a 4 mil. Kč při odeslání zboží do jiné země EU.

Základní nařízení Evropské unie

- a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3330/91.
- b) Nařízení Komise (ES) č. 1982/2004, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Komise (ES) č. 1901/2000 a (EHS) č. 3590/92.
- c) Nařízení Komise (ES) č. 1915/2005, kterým se mění nařízení (ES) č. 1982/2004, pokud jde o zjednodušení zaznamenávání množství a údajů o zvláštních pohybech zboží.
- d) Nařízení Rady (EHS) ř- 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění pozdějších předpisů.
- e) Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87, o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění pozdějších předpisů.

Příloha I pro rok 2007 = v nařízení Komise (ES) č. 1549/2006, kterým se mění příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87;

- f) Nařízení Komise (ES) č. 1833/2006 o klasifikaci zemí a území pro statistiku zahraničního obchodu Společenství a statistiku obchodu mezi členskými státy.

Základní právní předpisy České republiky související s obchodem

- Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě ČR,
- Vyhláška č. 201/2005 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi ČR a ostatními členskými státy ES (změna vyhláškou č. 563/2006 Sb.),
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Vnější obchodní politika EU

EU je celní unií vytvořenou v souladu s pravidly WTO. Hlavní deklarovanou snahou WTO je odstraňování obchodních bariér. EU má společný celní kodex a společný celní sazebník.

Pro dovozce je celní sazebník v podobě tzv. **TARIC** (Integrovaný tarif Evropského společenství, vydávaný v souladu s Nařízením Komise EHS č. 2658/87. Distribuce TARICu probíhá v aktuální elektronické podobě na adrese http://europa.eu.int/comm/taxation_customs nebo na adrese www.cs.mfcr.cz a 1x ročně je vydáván v Úředním věstníku EU.

Obchodní vztahy EU se třetími zeměmi charakterizuje velký počet preferenčních dohod, meziregionálních iniciativ a jiných významných ujednání. Existují i samostatná obchodní ujednání o obchodu s některými zemědělskými výrobky. Privilegované jsou vztahy s geograficky a historicky nejbližšími partnery:

- s členskými státy Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které zahrnuje Švýcarsko, Norsko, Island a Lichtenštejnsko.

Další významnou oblastí, kde má EU sjednány dohody typu zóny volného obchodu, je **oblast Středomoří** (Maroko, Palestina, Tunisko, Jordánsko, Libanon, Egypt, Alžírsko).

Neméně důležitá z hlediska zemědělských komodit je dohoda o spolupráci se skupinou afrických, karibských a tichomořských rozvojových zemí (**AKT**). Významné jsou rovněž preferenční dohody s Tureckem, Izraelem a Chorvatskem, dále s Běloruskem, Čínou, Chile, **Mercosurem** (Argentina,

Brazílie, Paraguay, Uruguay), Švýcarskem, Arménií, Ázerbájdžánem, Makedonií, Gruzii, Kazachstánem, Kyrgyzstánem, Mexikem, Moldávií, Ruskou federací, Republikou San Marino, JAR, Jižní Koreou, Sýrií, Turkmenistánem, Ukrajinou a Uzbekistánem.

S vyspělými mimoevropskými zeměmi, jako je Austrálie, Kanada, Japonsko, Korejská republika, Hongkong, Tchaj-wan, Nový Zéland, Singapur a USA, probíhá obchod EU na základě smluvních celních sazeb. Na některé vybrané zemědělské výrobky existují komoditní preferenční ujednání.

Hlavní nařízení ES, které se týkají:

a) společné organizace trhu se lnem a konopím pěstovanými na vlákno

Nařízení Rady č. 1673/2000

Nařízení Komise č. 245/2001

Nařízení Komise č. 1093/2001

Nařízení Komise č. 2105/2001

Nařízení Komise č. 2478/2001

Nařízení Komise č. 52/2002

Nařízení Komise č. 651/2002

Nařízení Komise č. 1401/2003

Nařízení Komise č. 393/2004

Nařízení Komise č. 752/2004

Nařízení Komise č. 2170/2004

Nařízení Komise č. 873/2005

Nařízení Komise č. 1975/2005

Nařízení Komise č. 953/2006

b) režimů přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky

Nařízení Rady č. 1782/2003 v platném znění

Výkonným orgánem pro společnou organizaci trhu se lnem a konopím, pěstovaným na vlákno, v ČR je SZIF (zákon č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Provádí agendu spojenou s uznáváním prvních zpracovatelů a veškeré úkony, spojené s oběhem a výplatou finančních prostředků vázaných na rozhodovací proces, týkající se finančního vztahu producentské sféry s institucemi EU.

Informace lze získat na následujících webových stránkách

Webový server SZIF: <http://www.szif.cz>

Webový server MZe: <http://www.mze.cz>, úsek zahraniční vztahy, navigace – evropská integrace, kde lze najít seznam předpisů ES souvisejících se sektorem len a konopí.

2. LICENČNÍ POLITIKA

Nařízení vlády č. 248/2004 Sb. stanoví, že od 1. 5. 2004 licence pro dovoz konopí ze třetích zemí podle předpisů ES vydává SZIF na základě žádosti dovozce. Licenci pro dovoz surového konopí lze vydat pouze schválenému prvnímu zpracovateli, jehož schválení zahrnuje zpracování konopných stonků.

K žádosti o licenci pro dovoz semen konopí určených k výsevu je žadatel povinen připojit doklad, který prokazuje, že se jedná o odrůdu, která nemá vyšší obsah tetrahydrokanabinolu než 0,2 %.

Licenci pro dovoz semen konopí, která nejsou určena k výsevu, lze v souladu s předpisy ES vydat pouze schválenému dovozci semen konopí. Dovozece musí doložit SZIF, že s konopným semenem bylo naloženo způsobem a ve lhůtě, které stanovují předpisy ES.

3. DAŇOVÁ POLITIKA

Zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, jsou od 1. 5. 2004 upraveny daně na zboží, nemovitosti a služby za podmínek stanovených tímto zákonem.

Snížené sazbě DPH (tj. 5 %) podléhají následující skupiny položek celního sazebníku:

- 1204 - lněná semena
- 1207 9991 - konopná semena
- 1207 9920 - konopná semena
- 1515 1100 - lněný olej surový
- 1515 1910 - lněný olej pro tech. nebo prům. účely
- 1515 1990 - lněný olej ost., pro lidskou výživu

základní sazbě DPH ve výši 19 % :

- 5301 1000 - len surový nebo máčený
- 5301 2100 - len lámaný nebo třený
- 5301 2900 - len vochlovaný
- 5301 3010 - koudel
- 5301 3090 - lněný odpad

4. LEGISLATIVNÍ OPATŘENÍ VZTAHUJÍCÍ SE BEZPROSTŘEDNĚ KE LNU A KONOPÍ

Zákon č. 85/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony. Účinnost od 1. 5. 2004.

Nařízení vlády 144/2006 Sb., kterým se mění NV č. 144/2005 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro kalendářní roky 2005 a 2006. Účinnost od 15. 4. 2006.

Nařízení vlády 141/2006 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám pro rok 2006. Účinnost od 15. 4. 2006 do 1. 7. 2007.

Nařízení vlády č. 248/2004 Sb., o některých opatřeních k provádění společné organizace trhu se lnem a konopím pěstovanými na vlákno. Účinnost od 1. 5. 2005.

Zákon č. 167/1998 Sb., (ve znění úplného znění zákona č. 466/2004 Sb.), o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů. Z tohoto zákona vyplývá ohlašovací povinnost pěstitelům konopí na ploše větší než 100 m².

Vyhláška č. 151/2005 Sb., kterou se stanoví vzory formulářů pro hlášení osob pěstujících mák setý nebo konopí a způsob vyplňování a nakládání s uvedenými formuláři. Účinnost od 26. 4. 2005.

Zákon č. 307/2000 Sb., o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech a o změně některých souvisejících zákonů. Účinnost od 7. 9. 2000.

Zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrudám rostlin. Účinnost od 1. 2. 2001.

Vyhláška č. 388/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 403/2000 Sb., kterou se určují druhy zemědělského zboží, na něž je možné vystavovat zemědělské skladní listy a podmínky pro provozování zemědělských veřejných skladů. Účinnost od 13. 11. 2003.

Zákon č. 178/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů. Účinnost od 1. 4. 2006.

Vyhláška č. 40/2005 Sb., kterou se mění vyhl. č. 175/2004 Sb., o podrobnostech o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin. Účinnost od 1. 2. 2005.

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů. Účinnost od 31. 5. 2004.

Vyhláška č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin. Účinnost od 31. 5. 2004.

Vyhláška č. 330/2004 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů. Účinnost od 31. 5. 2004.

5. DOTAČNÍ POLITIKA V RÁMCI SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY

Základním dokumentem pro přadný len a konopí bylo dlouhá léta nařízení Rady (ES) č. 1308/1970, o společné organizaci trhu s přadným lnem a konopím. Toto nařízení trh v sektoru přadných plodin, pokud se týkalo množství produkce, nijak neregulovalo. V červenci roku 2000 bylo s platností od marketingového roku 2001/02 nahrazeno nařízením Rady (ES) č. 1673/2000, o společné organizaci trhu se lnem a konopím, kterým se ustanovila národní garantovaná množství pro dlouhé a krátké vláno.

NR č. (ES) 1673/2000, vedle stanovení národních garantovaných množství, stanovilo také výši podpory na zpracování 1 tuny vlákna takto :

- na dlouhá lněná vlákna 160 EUR pro marketingové roky 2002/2003 až 2005/2006,
- na krátká lněná vlákna a konopná vlákna, obsahující maximálně 7,5 % nečistot a pazdeří, 90 EUR.

Na základě výsledků studie, hodnotící Organizaci společného trhu pro sektor len a konopí, byl stávající systém podpor prodloužen o 2 roky, tj. do marketingového roku 2007/2008.

Členské státy, se zřetelem k tradičním možnostem prodeje, mohou rozhodnout o poskytování podpor také na:

- krátká lněná vlákna s obsahem nečistot a pazdeří ve výši 7,5 % až 15 %,
- konopná vlákna s obsahem nečistot a pazdeří ve výši od 7,5 až do 25 %.

V těchto případech poskytnou členské státy podporu na množství vlákna, které odpovídá při základu 7,5 % nečistot a pazdeří maximálně výši národního garantovaného množství.

Limity pro jednotlivé zpracovatele určí členské státy tak, aby byla dodržena národní garantovaná množství, která jsou pro ČR 1 923 t dlouhého lněného vlákna a 2 866 t krátkého lněného a konopného vlákna.

Podpora pěstitelům byla začleněna jako přímá platba do podpory pěstování některých plodin na orné půdě v rámci nařízení Komise (ES) č. 1251/1999 a následně do přílohy č. IX nařízení Rady (ES) č. 1782/2003. Vzhledem k tomu, že podpora pěstiteli je přímou platbou, je na ní aplikován princip postupného zvyšování přímých plateb a tato platba je zahrnuta do platby SAPS. V roce 2005 byla tato sazba vyplácena ve výši 2 110,70 Kč/ha, v roce 2006 2 517,80 Kč/ha.

Pokud se jedná o podpory zpracovatelům, nejedná se o přímou platbu ve smyslu komunitárního práva a tato podpora je tedy vyplácena v plné výši od doby vstupu ČR do EU.

Dotační politika ČR

V roce 2005 byla podpora pěstování lnu na vlákno dána NV č. 145/2005 Sb., ze dne 13. dubna 2005, o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám pro rok 2005. Ze 118 žadatelů o národní doplňkovou platbu na 4 286 ha přadného lnu bylo 117 žadatelům vyplaceno celkem 21 555 680 Kč. Sazba na 1 ha činila 5 029,30 Kč.

Pro rok 2006 byla podpora pěstování lnu na vlákno dána NV č. 141/2006 Sb., ze dne 15. dubna 2006, o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám pro rok 2006. Podle tohoto nařízení byla předmětem podpory plocha osetá uznaným osivem odrůd přadného lnu, na kterou měl pěstitel uzavřenou smlouvu o odbytu s akreditovaným prvním zpracovatelem.

V roce 2006 bylo na doplňkovou platbu podáno 80 žádostí na celkovou výměru 2 756,8 ha. Žadatel obdržel 4 321,10 Kč/ha, celkem bylo vyplaceno na 2 737,3 ha 11 729 151 Kč.

Zpracovatelé přadného lnu obdrží podporu na zpracování lněného stonku za marketingový rok 2005/2006 nejpozději do 15. 10. 2007. Za marketingový rok 2006/2007 bude podpora na zpracování vyplácena do 15. 10. 2008.

Pěstování lnu olejného a konopí na vlákno bylo v roce 2005 podpořeno v rámci platby na pěstování plodin na orné půdě ve výši 2 314,90 Kč/ha, v roce 2006 ve výši 2 240,40 Kč/ha. V roce 2006 bylo takto podpořeno 25 pěstitelů technického konopí, kteří na 1 155,67 ha pěstovali konopí na vlákno.

V současné době jsou v ČR akreditováni tyto první zpracovatelé lněných stonků:

- pro dlouhé lněné vlákno: Texlen, Čemolen, Lenka, Moravolen Trade, Agritec, Opavlen a Odetka, zpracováním stonku se skutečně zabývá Čemolen, Lenka a Agritec,
- pro krátké lněné vlákno Texlen, Čemolen, Lenka, Moravolen Trade, Agritec, Opavlen a Odetka, Josef Benedikt a Marie Benešová,
- výlučně pro zpracování konopného stonku je akreditován, jako první zpracovatel, Canabia, a.s. Měřín.

Souhrnná roční zpracovatelská kapacita těchto podniků je cca 7,7 tis. t dlouhého lněného vlákna, 9 tis. t krátkého vlákna a 6,7 tis. t konopného vlákna. Pro rok 2007 je celková zpracovatelská kapacita na konopné vlákno na cca 7,5 tis. t.

PĚSTOVÁNÍ PŘADNÉHO LNU VE SVĚTĚ A EU

Podle informací sekce Pěstování a přípravy vláken CELC se lnářská produkce mimo EU (Čína, Rusko, Bělorusko, Ukrajina) drasticky snižuje nejen jako důsledek značného omezování pěstitelských ploch v celých zeměpisných oblastech, ale také jako důsledek špatných a podprůměrných lnářských sklizní.

Světové osevní plochy přadného lnu se pohybují přibližně okolo 400 000 ha, na nichž se Francie, Belgie a Nizozemsko podílí zhruba 25 %. Světová produkce třeného vlákna se odhaduje přibližně na 216 000 tun, z čehož tři uvedené země produkují 60 – 66 %. Z toho vyplývá, že světová produkce lněného dlouhého vlákna je především koncentrována v zemích západní Evropy – mezi Šeldou a Seinou. Tuto oblast, s tak vynikajícími výsledky a historií, nelze jinde ve světě nahradit.

Pěstování přadného lnu v zemích EU

Do počátku devadesátých let se v zemích EU pěstoval přadný len na cca 50 – 80 tis. ha. K velkému poklesu osevních ploch na 44 tis. ha došlo v letech 1991/1992, kdy vyvrcholila lnářská krize. Zásadou nové dotační politiky EU se v dalších letech zájem o pěstování lnu opět oživil a osevní plochy se postupně zvyšovaly. V roce 1995 překročily osevní plochy hranici 100 tis. ha a růst dále pokračoval.

Hlavním důvodem tohoto nebývalého nárůstu osevních ploch však bylo spekulativní pěstování lnu v netradičních pěstitelských zemích s cílem získat dotace. Podpora byla totiž v té době poskytována bez ohledu na náročnost sklizně, následné zpracování a užití. Toho především využily i netradiční pěstitelské země EU 15 a začaly len intenzivně pěstovat.

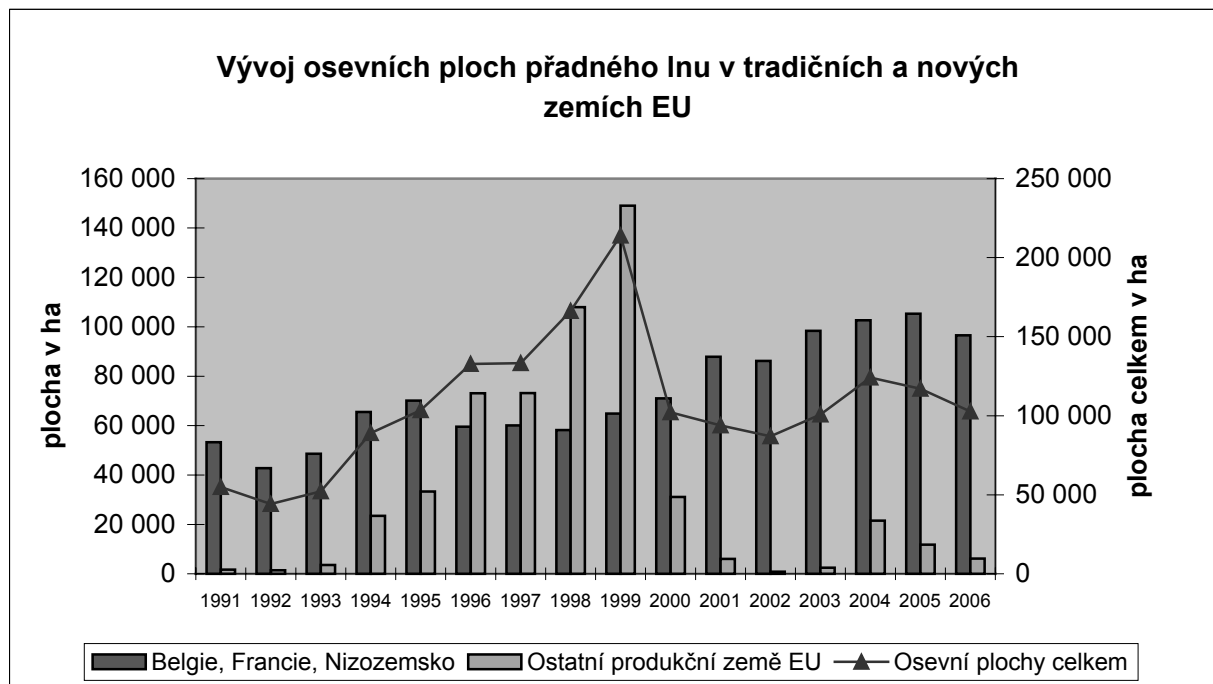
Vývoj ploch přadného lnu v zemích EU

Země	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Francie ¹⁾	45 096	43 708	49 129	53 680	66 561	66 772	74 439	78 281	81 843	76 278
Belgie	11 654	11 211	12 176	13 320	16 860	15 315	19 306	19 823	18 761	15 919
Nizozemsko	4 089	3 306	3 570	4 016	4 415	4 062	4 615	4 517	4 691	4 366
Celkem	60 109	58 225	64 875	71 016	87 836	86 153	98 360	102 621	105 295	96 563
Velká Británie	19 080	16 700	15 000	12 089	4 860	177	1 976	1 820	21	0
Finsko	903	613	863	1 067	365	202	97	67	57	
Německo ²⁾	1 382	416	569	402	200	200	224	180	38	30
Španělsko	49 045	87 727	126 226	13 895	457	55	0	0	0	0
Rakousko	780	635	336	450	132	171	142	110	133	129
Švédsko	47	320	1 327	21	0	25	0	30	0	0
Dánsko	57	44	11	45	19	2	0	0	0	
Itálie					0	6	20	80	18	
Irsko	42	1								
Portugalsko	1 125	1 500	4 678	3 810	0	0				
Lotyšsko								2 400	2 072	1 057
Litva								5 600	3 599	1 420
Polsko								5 745	1 507	788
Česko								5 499	4 311	2 736
Celkem EU	133 286	166 181	213 885	102 183	93 869	86 991	100 819	124 152	117 051	102 723

Pramen: DG VI – C4 Evropská komise, statistiky Belgického ministerstva pro střední stav a zemědělství, *Vlas Berichten* č. 8/2002, č. 12, 22/2003, č. 22/04, č. 23/05, *Lnářský svaz ČR, od r. 2005 podle materiálu Komise EU pro len a konopí ze dne 26.2. 2007*

Poznámka: ¹⁾ bez ha určených pro papírenský průmysl (rok 2002 – 1 700 ha, rok 2001 – 1 400 ha, rok 2000 – 2 000 ha, rok 2004 včetně 1 800 ha),

²⁾ bez ha pro netextilní užití (rok 2002 – 150 ha, rok 2001 – 200 ha)

Pramen: Vlas Berichten č. 8/02, č. 12, 22/03, č. 22/04, č. 22, 23/05, č. 22, 23/06, kvalifikované odhady

Poznámka: od roku 2004 jsou zahrnuty země, které v tom roce přistoupily do EU

V roce 1999 byl v EU 15 evidován areál přadných lnů ve výši téměř 214 tis. ha. K navýšení produkce lnářských surovin však téměř nedošlo. S platností nových směrnic k výplatě podpor od roku 2000 ztratili pěstitelé v netradičních zemích o pěstování přadného lnu zájem.

Naopak v tradičních lnářských zemích EU (Francii, Belgii, Nizozemsku) se osevní plochy (s výjimkou roku 2002) zvyšovaly. Tyto země trvale produkují vysoce kvalitní lněné vlákno zejména pro textilní zpracování a jeho produkci se snaží regulovat v závislosti na vývoji poptávky.

V roce 2004 přistoupilo k EU 15 dalších 10 zemí, z nichž jsou tradičními producenty přadného lnu především Česká republika, Polsko, Litva a Lotyšsko. Od ledna 2007 se staly členy EU Bulharsko a Rumunsko. Z některých členských zemí nejsou stále k dispozici ověřené informace a údaje o komoditě přadný len.

Pěstování přadného lnu v EU v roce 2006

S uvedenými více než 102 tis. ha ploch přadného lnu reprezentuje dnes rozšířená Evropská unie 25 zemí (od ledna 2007 to je 27 zemí) přibližně 30 % celého areálu přadného lnu ve světě. Hlavními lnářskými zeměmi v EU zůstává stále Francie, Belgie a Nizozemsko. K dalším pěstitelským zemím patří Česká republika, Polsko, Lotyšsko, Litva a v menší míře Německo, Rakousko, Itálie, Finsko, Velká Británie. Všechny pěstitelské země zaznamenaly v roce 2006 snížení osevních ploch. Vysoké rozdíly v efektivnosti pěstování i v prvotním zpracování stonku jsou ve prospěch tří uvedených západoevropských zemí.

Lnářská výroba se všeobecně v minulosti vyznačovala značnými výkyvy a kolísáním. V západoevropských zemích však měla v posledních letech pozoruhodně stabilní a rostoucí trend, který nemá v minulosti obdobu. Například v roce 2000 se v uvedených zemích vypěstovalo 573 tis. t lněných rosených stonků a v roce 2004 již 775 tis. t. Objem výroby dlouhého vlákna vzrostl ve stejném období v důsledku rozšířeného pěstitelského areálu z 93,5 tis. t na 136,5 tis. t. V krátkém vlákně to znamenalo nárůst objemu výroby ze 47 tis. t na 61 tis. t.

V sezóně 2005/06 bylo ve třech tradičních západoevropských zemích (Belgii, Francii, Nizozemsku) vyrobeno 143 943 t dlouhého vlákna a prodáno 128 554 t dlouhého vlákna. Zásoby vzrostly o 13 tis. t. Po více jak deseti letech trvalých přírůstků (o 10 – 12 %) se podle výrobců dosáhlo stropu.

Podle propočtu by zásoby stonkového lnu, včetně zásob dlouhého vlákna, měly být schopny pokrýt potřebu lnářských surovin v roce 2006 i bez nové sklizně 2006. Také v sezóně 2006/2007 se neočekávají žádné větší problémy. Pro uspokojení potřeb trhu základními lnářskými materiály v sezóně 2007/2008 je již areál přadného lnu roku 2007 rozhodující. Aby měli zemědělci zájem přadný len dále pěstovat, musí být vyřešeny ceny lnářských surovin.

Průběh vegetace a sklizně roku 2006

Vzhledem k tomu, že stále ještě nejsou k dispozici ucelené a odpovídající informace ze všech zemí EU, vychází hodnocení evropské produkce, tak jako v předchozích letech, z hodnocení tradičních pěstitelských zemí Belgie, Francie a Nizozemska.

Setí

První etapa setí byla v Belgii zahájena v polovině března a do 25. března ukončena. Ve Francii byla v této etapě oseta zhruba polovina a v Nizozemsku 80 % ploch. Druhá etapa setí, plánovaná na začátek dubna, se v důsledku nepříznivého počasí posunula až do poloviny měsíce. Přesto lze obecně hovořit o ranně setém přadném lnu v zemích západní Evropy.

Hodnocení porostů

Ve všech třech západoevropských zemích bylo vzcházení porostů uspokojivé. Časté deště v dalších týdnech po zasetí měly příznivý vliv na vzcházení lněného osiva a relativně vysoké denní i noční teploty působily příznivě na vzrůst porostů. Problémy se vyskytly na některých parcelách osetých v polovině dubna, kdy se v některých regionech v důsledku rychlého vzestupu teplot projevil nedostatek vláhy.

Sklizeň

Letošní sklizeň začínala v západní Evropě za relativně příznivého počasí. Průběh sklizně byl však narušen bohatými a vytrvalými dešti v průběhu měsíce srpna. Jestliže začátek sklizně v červenci byl hodnocen jako dobrý, další průběh byl provázen nestálým počasím a přívaly deště. Materiál byl v mnoha případech silně poškozen a přerosen. Důsledky přerosení budou pravděpodobně značné a projeví se poklesem výtěžnosti a horší kvalitou vlákna.

Někteří pěstitelé sklízeli i znehodnocené parcely lnu jen kvůli tomu, aby bylo pole volné pro přípravu na další využití. Jiní pěstitelé ponechali znehodnocený stonek na poli a argumentují tím, že šetří dodatkové náklady na potírání plevelů. Nebylo sklizeno 4 300 ha.

Z hlediska kvality lze tuto sklizeň rozdělit následovně:

- 1/3 úrody utrpěla velké, na první pohled viditelné škody, s vysokými ztrátami na výtěžnosti a kvalitě, zejména na pevnosti,
- 1/3 úrody měla barvu stonku téměř černou nebo modročernou charakter vlákna byl maximálně útkový nebo poloosnovní,
- 1/3 úrody byla dobře vyrosená, má vysoký obsah vlákna ve stonku. Vlákno je zdravé, pevné a lze jej kvalifikovat jako osnovní, jemné a dobře spřadatelné.

Bilance lnářských surovin v zemích západní Evropy

V letech 1988 až 1996 dosahoval prodej třeného vlákna v těchto zemích v průměru ročně 60 – 61 tis. t. V důsledku změny obchodní strategie na světovém lnářském trhu a akceptováním vysoké poptávky po lnářských surovinách ze strany Číny tento prodej od roku 1999 výrazně rostl. V roce 2004/2005 dosáhl 136 tis. t.

Situaci v obchodě se lněným vláknem lze z hlediska tohoto vývoje charakterizovat takto:

- do roku 1999 byl směřován téměř všechny obchod se lněným dlouhým vláknem do evropského textilního průmyslu a ceny odpovídaly vysoké poptávce,
- od roku 1999 začala dominovat na lnářském světovém trhu nadstandardní poptávka z nově instalovaných finálních lnářských kapacit z Číny,
- vysoká nabídka bránila tvorbě reálných cen a ceny byly silně stlačovány,
- vysoké objemy obchodu se lněným vláknem byly provázeny nejnižšími objemy prodeje v hodnotovém vyjádření.

Situace došla tak daleko, že např. rekordní nabídka ze sklizně roku 2005 ve Francii byla prodávána za nerentabilní ceny.

Vzhledem k nepříznivému vývoji cen a také k poklesu odbytu textilního zboží na světovém trhu, poukazovali odborníci již v roce 2005 na nutnost regulace osevních ploch. Ke snížení osevních ploch došlo až v roce 2006 o cca 12 %.

Vývoj cen dlouhého vlákna v EU

Přes všechny problémy, které klasickou lnářskou výrobu v tradičních zemích v minulých letech provázely, zaručovaly předchozí sklizně pěstitelům přadného lnu i zpracovatelům lněného stonku slušný příjem z jednoho hektaru sklizňové plochy.

To však již v roce 2004 neplatilo. Nepříznivý cenový vývoj byl nastartován koncem roku 2003 výrazným poklesem cen dlouhého třeného vlákna a tento stav přetrvával i v dalších sezónách. Tolik potřebné oživení se nedostavilo ani v roce 2005, kdy trh stagnoval, přetrvávalo spekulativní váhání odběratelů a odbytová situace byla stále nepřehledná.

Ani v prvním pololetí 2006 nenastalo žádné zlepšení, spíše naopak. Klesala poptávka a nákupy byly ojedinelé a stále složitější. Na trhu byla realizována spíše malá část lnářské produkce. Převážná část produkce se mohla prodávat jedině za nízké, nerentabilní ceny. Pro lnářskou sklizeň s normální výtěžností je cena 1,5 EUR/kg třeného lněného vlákna (s výjimkou vyloženě jakostně znehodnocených partií) absolutně nejvyšší základní cenou.

V důsledku působení více faktorů se lnářský sektor již několik roků potýká s neuspokojivou cenovou tvorbou. Pro statistiku vývoje cen a prodeje lněných vláken za posledních 15 let je do roku 1999 charakteristický cyklický vývoj. Ceny byly determinovány poptávkou a odrážely situaci na světovém trhu. Po roce 1999 nastala zcela jiná tržní situace. Cyklický charakter poptávky se vytratil, posledních 5 let za sebou se poptávka výrazně zvyšovala, ale ceny neúměrně klesaly.

Úroveň cen z roku 2006 již nebylo možné dále akceptovat. Francouzská lnářská organizace CIPALIN proto převzala odpovědnost za obchody tírensých podniků ve Francii a stanovila, že bude omezeno zpracování sklizně z roku 2006 a ceny dlouhého vlákna z této sklizně se musí v závislosti na kvalitě pohybovat v rozpětí od 1,50 až 2,50 EUR/kg. K této iniciativě se připojili belgičtí a nizozemští lnáři. Cílem bylo zabránit dalšímu pokračování negativní cenové spirály v sortimentu dlouhého třeného vlákna.

Podle informací ze závěru roku 2006 a z prvního čtvrtletí roku 2007 se přijatá opatření dosud výrazně neprosadila. Situace je vážná. Jen důsledně dodržovaný prodej podle nových cen a relativně omezená nabídka by mohly přispět k lepšímu cenovému vývoji v roce 2007.

Vývoj cen lněného dlouhého vlákna v Belgii a v ČR v roce 2006

Období	Nízká jakost Tex 140 – 125 Standard 7 – 8			Střední jakost Tex 110 – 100 Standard 9 – 10		
	Belgie		ČR	Belgie		ČR
	EUR/kg	Kč/kg	Kč/kg	EUR/kg	Kč/kg	Kč/kg
4. čtvrtletí 2005	do 1,2395	do 36,00	do 25	1,2396 – 1,4875	36,00 – 43,10	29-32
1. čtvrtletí 2006	do 1,2395	do 35,50	22	1,2395 – 1,4875	35,50 – 42,50	
2. čtvrtletí 2006	do 1,2395	do 35,30		1,2395 – 1,4875	35,30 – 42,40	
3. čtvrtletí 2006	do 1,2395	do 35,10		1,2395 – 1,4875	35,10 – 42,10	
4. čtvrtletí 2006	do 1,5000	41,10		1,5000 – 1,8500	41,20 – 50,95	

Období	Lepší jakost Tex 92 Standard 11			Nejlepší jakost Tex 84 Standard 12		
	Belgie		ČR	Belgie		ČR
	EUR/kg	Kč/kg	Kč/kg	EUR/kg	Kč/kg	Kč/kg
4. čtvrtletí 2005	1,4876 – 1,7350	43,10 – 50,30	40 - 45	od 1,7350	55,40	podle dohody
1. čtvrtletí 2006	1,4876 – 1,7350	42,53 – 49,60	42	od 1,7350	od 49,60	
2. čtvrtletí 2006	1,4876 – 1,7350	42,40 – 49,40		od 1,7350	od 49,40	
3. čtvrtletí 2006	1,4876 – 1,7350	42,10 – 49,20		od 1,7350	od 49,20	
4. čtvrtletí 2006	1,8500 – 2,1000	50,80 – 57,70		od 210,00	od 57,70	

Pramen: Vlas Berichten č. 1 až 26/2006, Lnářský svaz ČR

Poznámka: Přepočty kurzem ČNB platným ke konci příslušného čtvrtletí (rok 2006 –28,595; 28,495; 28,330; 27,495;), IV. čtvrtletí 2005 kurzem 29,005 Kč/EURO.

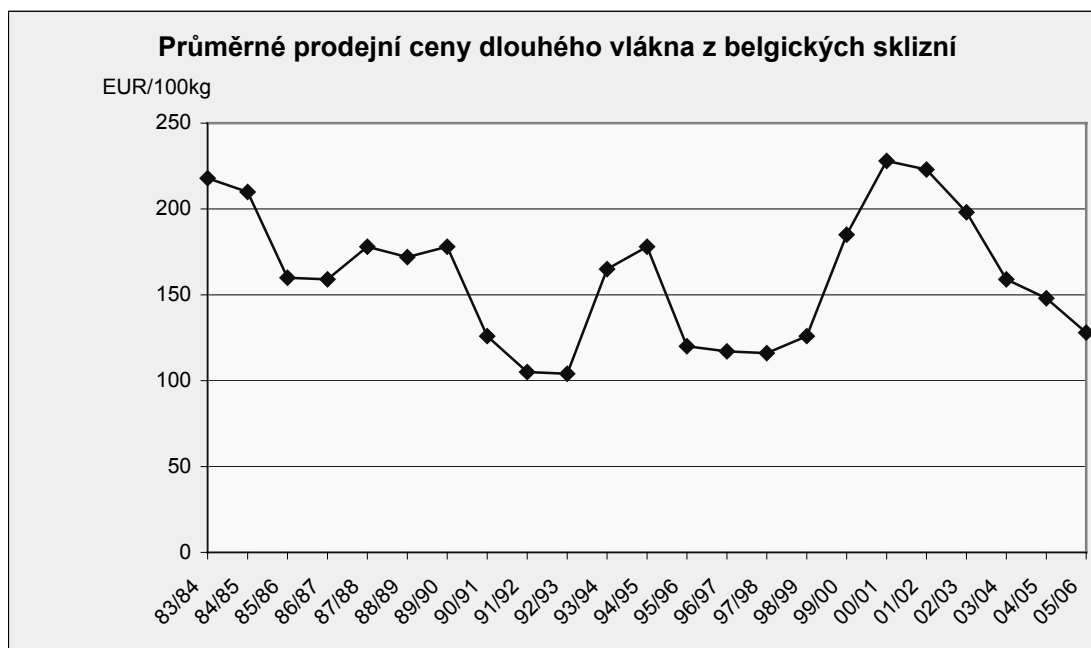
cenové relace, uvedené v tabulce, jsou průměrné čtvrtletní hodnoty dosahované na burze lnu v belgickém Kortrijku, které jsou určující pro lnářské obchodní transakce v celé EU.

Vývoj trhu dlouhého vlákna v EU

Z obchodního hlediska lze minulé období charakterizovat následovně:

- **Marketingový rok 1999/2000** – v mnoha ohledech lze označit jako rekordní, s nevídanými objemy prodeje, růstem cen, odbouráním zásob surovin na nejnižší úroveň za posledních 15 let.
- **Marketingový rok 2000/2001** – byl vytvořen předěl velmi vysokých prodejních cen. Poptávka po surovinách nedokázala pokrýt vysokou nabídku. Výsledkem byl opětovný nárůst zásob vlákna.
- **Marketingový rok 2001/2002** – byl silně poznamenán ztrátami z neúrody a poškozením lnu nepříznivým počasím na podzim roku 2001. Vzhledem k zásobám z minulé sezóny se udržela rovnováha mezi nabídkou a poptávkou. Na dobré úrovni se udržely i ceny surovin.
- **Marketingový rok 2002/2003** – přes rekordní zvýšení výroby se udržel dobrý odbyt veškerých lnářských surovin. Jediným negativním jevem bylo obecné snížení cen v důsledku kurzovní pozice amerického dolaru. I přes pokles cen byla zachována rentabilita.
- **Marketingový rok 2003/2004** – v průběhu kampaně nebyl žádný problém nalézt odběratele pro celý sortiment běžných kvalit. S objemem prodeje ve výši 27 333 t (tj. o 11 % více než v předcházejícím roce), byl marketingový rok 2003/04 třetím nejúspěšnějším za posledních 30 roků.
- **Marketingový rok 2004/2005** – slabá dynamika prodeje, pokles zájmu o nižší kvality dlouhého vlákna, nabízené ceny tak nízké, že většina výrobců dávala přednost pozdrženému materiálu na zásobách a spekulovat s pozdějším zvýšením cen. Všeobecné zvýšení stavu zásob.

- **Marketingový rok 2005/2006** – ve třech klasických západních zemích bylo prodáno 128 554 t dlouhého vlákna při dosažené kumulované průměrné ceně 134,61 EUR/100 kg. Ve srovnání s předcházející prodejní sezónou to znamená nárůst o 4,5 % v objemu, ale pokles v ceně o 10,8 %. Podmínky prodeje dlouhého vlákna jsou však pro lnáře tak nepříznivé, že hrozí likvidace řady tradičních lnářských producentů.
- **Marketingový rok 2006/2007** – opatření přijatá tradičními lnářskými západoevropskými zeměmi k zastavení nepříznivého cenového vývoje se v závěru roku 2006 a ani v prvním čtvrtletí roku 2007 výrazně neprojevila.

Pramen: Vlas Berichten č. 2/03, č. 1 – 24/04, č. 1 – 24/05, č. 1 – 24/06

Vývoj trhu krátkého vlákna v EU

Krátká vlákna jsou dnes na trhu žádána širším okruhem spotřebitelů než tomu bylo v minulých letech. Objem prodeje roste zejména díky moderním technologiím, a to nejen v textilním průmyslu, ale zejména v jiných průmyslových oborech. Lze dokonce konstatovat, že v důsledku snižování zásob v tomto sortimentu došlo, na rozdíl od dlouhého vlákna, k malému a bohužel jen přechodnému zlepšení cen na světovém trhu.

V předchozích sezónách dosáhla poptávka po lněných krátkých vláknech historické výše, a sice v sezóně 2002/2003 představovala 71 tis. t a v sezóně 2003/2004 dokonce 78 tis. t. Autoři surovinových bilancí zastávají názor, že tato úroveň poptávky je příliš vysoká a nemá naději se dlouho udržet. Odhadují trvalou průměrnou poptávku po krátkých vláknech zhruba ve výši 60 tis. t, což ostatně již současný vývoj potvrzuje.

Celková teoretická nabídka krátkých vláken v rámci EU pro sezónu 2004/2005 činila 114 300 t, což bylo o 9 tis. t více než v předchozí sezóně. V sezóně 2005/2006 vzrostl prodej koudelí o 12 % na celkových 93 797 t, ovšem v hodnotovém vyjádření poklesl o 2,6 % při průměrné dosažené ceně 26,10 EUR/100 kg.

Vývoj cen krátkého vlákna

Vývoj cen byl obdobný jako u dlouhého vlákna. Rozdíl byl jen v nepatrném zlepšení v prvních měsících prodejní sezóny 2004/2005. Koncem pololetí 2005 však ceny klesly hluboko pod úroveň cen na počátku marketingového roku. Teprve v závěru roku 2005 byl zaznamenán pohyb cen vzhůru, a to u nejnižších kvalit o 12 %, u středních kvalit o cca 15 % a u nejlepších kvalit o 17 %.

K dalšímu pohybu cen došlo koncem května 2006. Nejnižší kvality koudelových materiálů se prodávaly za 11,15 EUR/100 kg, tj. zvýšení o 12 %. Průměrná hodnota u středních kvalit byla 14,25 EUR/100 kg, což bylo zvýšení cca o 15 %, a nejlepší kvality brutto koudelových materiálů dosáhly při prodeji průměrné hodnoty 17,35 EUR/100kg, tj. zvýšení o 2,5 EUR/100 kg (o 17 %).

Prognóza cenového vývoje

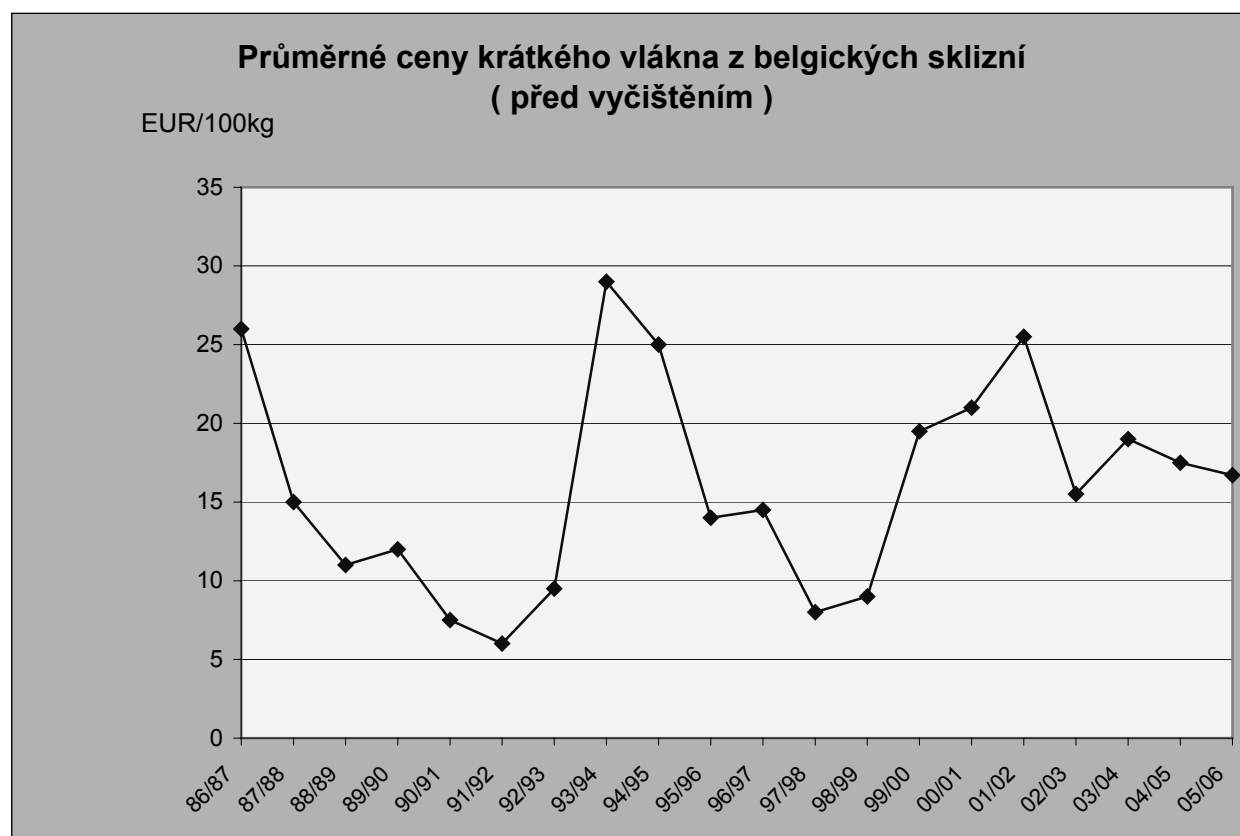
Na trhu s krátkým vláknem by v dalším období neměl vzniknout přebytek nabídky, což dává naději na zlepšení cen v průběhu nové sezóny. Výhodou by měla být také menší závislost lnářů na exportu do Číny.

Největším trhem je papírenský průmysl, kam směřuje přibližně 40 % dodávek. Odbyt pro papírny však ohrožuje značná konkurence jiných surovin. Platí to i pro uplatnění lněných vláken v kompozitních materiálech, geotextiliích, ve výrobě izolačních a tlumících panelů atd.

Užití vysoce kvalitních jemných krátkovláknenných lněných materiálů do směsových česaných přízí v evropských přádelnách téměř vymizelo. Rozhodujícím odběratelem na světovém trhu je Čína.

Zvýšení cen koncem roku 2006 však poznamenalo objem obchodu a došlo k jeho poklesu. Zájem ze strany papírenského průmyslu se obnovil, ale je stále doprovázen diskusí o cenách. V závěru roku probíhaly staré kontrakty bez problémů, ale jejich obnovování bylo obtížné. Stále slabá pozice amerického dolaru vůči euru znamená nevýhodu pro evropské producenty i obchodníky.

Vyšší ceny koudelových materiálů nechtělo mnoho odběratelů v té době akceptovat. Přesto se lze na základě dosavadních poznatků domnívat, že alespoň u krátkých lněných vláken dojde v roce 2007 k cenovému zlepšení a na trhu budou nalézat stále širší uplatnění.

PĚSTOVÁNÍ PŘADNÉHO LNU V ČR

Pěstování lnu má v ČR dlouholetou tradici. Především v podhorských a bramborářských výrobních oblastech představuje významnou tržní plodinu. Do roku 1990 se průměrná sklizňová plocha přadného lnu pohybovala nad úrovní 20 tis. ha. Od roku 1992, kdy byly v ČR zrušeny přímé podpory a pěstování se stalo ztrátové, plochy přadného lnu postupně klesaly až na 2 190 ha v roce 1997. Oživení zájmu pěstitelů o tuto plodinu opět nastalo po zavedení dotačního titulu na podporu pěstování přadného lnu. Od roku 1998 pěstební plocha postupně narůstala, v letech 2002 – 2004 se pohybovala na úrovni cca 5 – 6 tis. ha. V roce 2005 byl však zaznamenán pokles na 4 368 ha, který dále pokračuje. V roce 2006 bylo oseto přadným lnem 2 752 ha. Pokles osevních ploch úzce souvisí se současnou světovou lnářskou krizí, nízkou cenovou úrovní lnářských surovin a ekonomikou produkce.

Rosený stonk přadného lnu je nepotravinářská zemědělská komodita, která neměla v minulosti problémy s odbytem. Naopak, z historie výroby a potřeby třeného vlákna vyplývá, že za příznivé tržní situace pro lněné zboží se cca polovina potřebného množství lněného vlákna k nám musela dovážet, a to i v té kvalitě, kterou můžeme získat ze stonků vypěstovaných v ČR.

Situace se však v posledních letech, ostatně jako i v jiných pěstitelských zemích, výrazně změnila. Plochy přadného lnu se snižují. Nejen lnářská výroba, ale celý textilní průmysl prochází krizí. Hlavními příčinami jsou:

- pokles poptávky po tuzemském dlouhém vláknu v důsledku výrazné restrukturalizace tuzemského i evropského textilního průmyslu,
- konkurence dumpingových cen asijských výrobků,
- neodpovídající ceny lněných vláken v důsledku deformovaného světového trhu,
- nízká rentabilita pěstování lnu související mj. s vysokou rizikovostí a nízkou podporou pěstování lnu u nás,
- chybějící provozní kapitál u pěstitelů i zpracovatelů lnu.

Rozsah pěstování přadného lnu v ČR

Rok sklizně	Osevní plocha (ha)	Sklizňová plocha (ha)	Výnos rosených stonků (t/ha)	Sklizeň rosených stonků (t)
1980	24 412	24 144	3,47	83 770
1985	23 243	22 242	3,97	88 410
1990	21 425	20 913	3,90	81 575
1991	17 875	15 199	2,09	31 723
1992	9 858	9 333	2,45	22 857
1993	7 859	7 571	3,31	25 038
1994	11 047	10 118	2,68	27 118
1995	10 626 ¹⁾	9 966	3,44	34 300
1996	6 836 ¹⁾	5 899	3,10	18 272
1997	2 191	2 017	3,19	6 439
1998	4 744 ¹⁾	3 719	3,01	11 185
1999	7 315 ¹⁾	5 292	3,22	17 065
2000	8 484 ¹⁾	8 332	1,82	15 137
2001	6 977	6 560	2,70	17 687
2002	5 843	5 843	2,55	14 915
2003	5 684	5 683	2,18	12 387
2004	5 366	5 365	3,27	17 557
2005	4 499	4 499	2,99	13 474
2006	2 904	2 903	3,02	8 757

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ osevní plochy zahrnují i plochy lnu olejného

Polní pokusy se lnem

Sklizeň lnu

Svinování lnu

Balík svinutého lnu

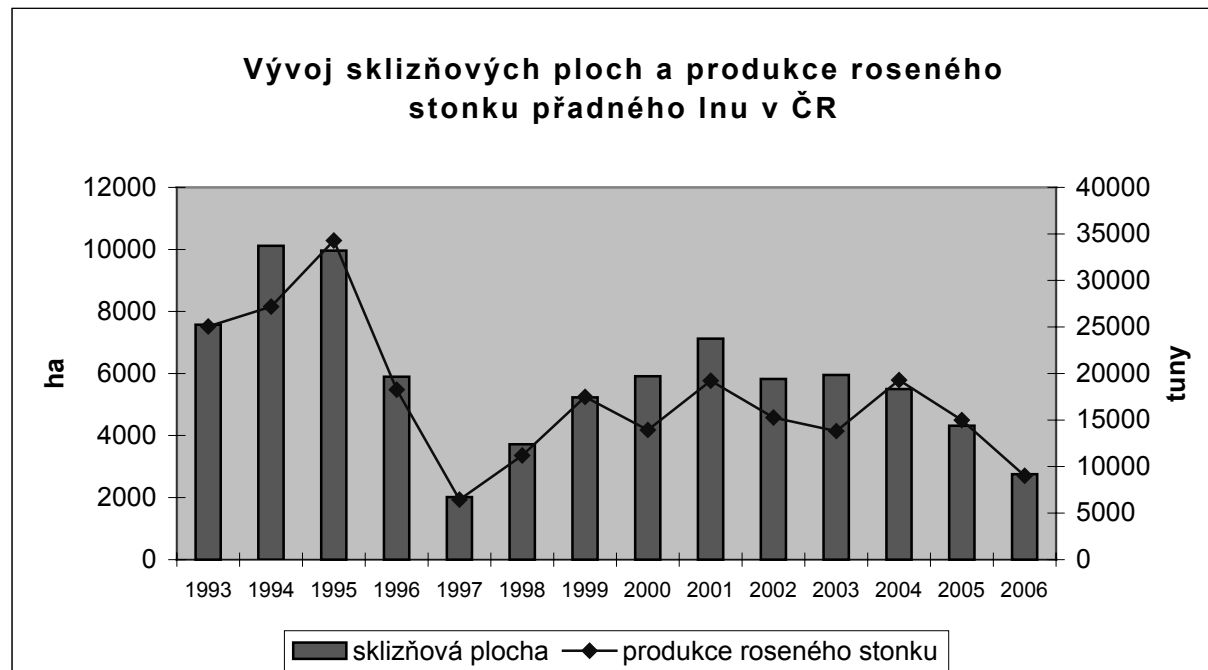

Rozsah pěstování přádného lnu dle Lnářského svazu

Rok sklizně	Osevní plocha (ha)	Sklizňová plocha (ha)	Výnos rosených stonků (t/ha)	Sklizeň rosených stonků (t)
1900		29 343		
1950		29 800		
1960		38 925		95 912
1970		24 896		71 551
1980	24 412	24 144	3,47	83 770
1990	21 425	20 913	3,90	81 575
1991	17 875	15 199	2,09	31 723
1992	9 858	9 333	2,45	22 857
1993	7 859	7 571	3,31	25 060
1994	11 047	10 118	2,69	27 187
1995	10 200	9 966	3,44	34 300
1996	5 950	5 899	3,10	18 272
1997	2 092	2 017	3,19	6 439
1998	4 069	3 719	3,01	11 185
1999	5 348	5 232	3,34	17 484
2000	6 302	5 911	2,36	13 929
2001*	7 124	7 124	2,70	19 234
2002	5 885	5 825	2,73	15 271
2003	6 003	5 953	2,32	13 822
2004	5 499	5 499	3,60	19 290
2005	4 368	4 318	3,40	14 657
2006	2 752	2 752	3,30	9 000
2007**	824			

Pramen: Lnářský svaz ČR podle průzkumu prováděného v tírách

Poznámka: * rosený stoněk z plochy 5 565 ha byl zpracován na dlouhé vlákno, z plochy 1 559 ha byla vyrobena pouze koudel
 ** predikce Lnářského svazu ČR

Pramen: Lnářský svaz ČR

Rozdíly v plochách a výnosu stonku proti údajům ČSÚ jsou důsledkem odlišné metodiky sledování. Lnářský svaz ČR eviduje skutečně oseté a sklizené plochy a sklizený rosený stonk podle uzavřených smluv mezi tírnami a pěstiteli lnu.

Bilance produkce a užití rosených stonků v ČR

Ukazatel	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07*
Sklizňové plochy (ha)	7 124	5 825	5 953	5 499	4 318	2 752
Výnos rosených stonků (t/ha)	2,7	2,73	2,32	3,60	3,40	3,30
Sklizeň rosených stonků (t)	19 234	15 271	13 822	19 290	14 657	9 000
Počáteční zásoba (t)	-	-	-	2 540	2 380	6 291
Dovoz (t)	293	492	45	45	27	111 (do 31. 3.)
Vývoz (t)	7	1	69	65	59	504 (do 31. 3.)
Domácí spotřeba (t**)	18 107	16 030	13 813	19 430	10 714	
Konečná zásoba (t)	-	-	-	2 380	6 291	
Předpokládaná minimální potřeba (t**)	44 000	32 000	31 700	28 000	16 700	10 000

Pramen: ČSÚ, celní statistika, Lnářský svaz ČR

Poznámka: * odhady, ** do roku 2003/04 se uvádí odhad, protože se dosud tento údaj sledoval za kalendářní rok,

- údaj se nesledoval

Průměrné roční ceny zemědělských výrobců roseného lněného stonku (Kč/t)

1994	1995	1996	1997	1998	1999	*2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
3 740	4 197	3 696	3 222	3 510	4 100	3 317	2 546	4 218	4 119	4 545	2 790	2 633

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * od roku 2000 údaje Lnářského svazu

Stručné zhodnocení lnářské sezóny 2006 v ČR

V roce 2006 bylo v České republice oseto přadným lnem 2 752 ha. Z deseti užitých odrůd převládla odrůda Agatha s 28% podílem z celkové plochy, dále odrůda Jordán (18,5 %), Tábor (13 %), Bonet a Venica (11 %).

Setí přadného lnu bylo zahájeno v polovině dubna, v některých oblastech se v důsledku nepříznivého počasí protáhlo až do první dekády května. Pro vzházení byly příznivé půdní i povětrnostní podmínky, porosty byly v průběhu vegetace hodnoceny jako dobré. Celkově bylo možno hodnotit porosty přadného lnu před trháním jako průměrné.

Trhání bylo zahájeno 18. července a do konce srpna byly všechny plochy oseté přadným lnem vytrhány. Len, který byl vytrhán v červenci, se velmi rychle vyrosil a rosený stonk byl sklizen ve velmi dobré kvalitě v první dekádě srpna. Vzhledem k suchému počasí, které nastalo ve druhé části srpna a v září, se rosil později trhaný len velmi pomalu. Ranní rosy nebyly pro rosení dostačující, takže do konce srpna bylo sklizeny pouze 341 ha, tj. 12,4 % celkové plochy. Předpoklad, že do konce září bude sklizeň roseného stonku ukončena, se nenaplnil. Na začátku října zbývalo ještě sklídit cca 20 % ploch.

Celkově je sklizeň roku 2006 hodnocena jako průměrná, s kolísavou jakostí vlákna v závislosti na povětrnostních podmínkách v jednotlivých regionech. Předpoklad celkového výnosu vlákna je 1 130 kg/ha.

Polní pokusy s odrůdami konopí

Konopí před sklizní

Sečení konopí

Odvoz konopí ke zpracování

Přehled o hlavních výsledcích sezóny přádného lnu v ČR roku 2006

Osevní plocha	ha	2 752
Sklizňová plocha	ha	2 752
- z toho množitelské plochy	ha	*855,31
- tj. podíl množitelských ploch	%	31,1
Produkce celkového množství rosených stonků	t	9 000
Průměrný výnos rosených stonků	t/ha	3,3
Průměrná realizační cena za 1 t roseného stonku	Kč	2 633
Celkový obsah vlákna ve stonku	%	34,4
Průměrný obsah dlouhého vlákna	%	16
Průměrný výnos semene	t/ha	0,5
Výroba vlákna ze sklizně 2006 celkem – předpoklad	t	3 100
Výroba dlouhého vlákna ze sklizně 2006 – předpoklad	t	1 450
Výroba krátkého vlákna ze sklizně 2006 – předpoklad	t	1 650
Poměr výroby dlouhého a krátkého vlákna		47 : 53
Produkce dlouhého vlákna na 1 ha	kg	527
Produkce krátkého vlákna na 1 ha	kg	600
Celková produkce uznaného osiva	t	91,15

Pramen: Statistika Lnářského svazu ČR, ÚKZÚZ

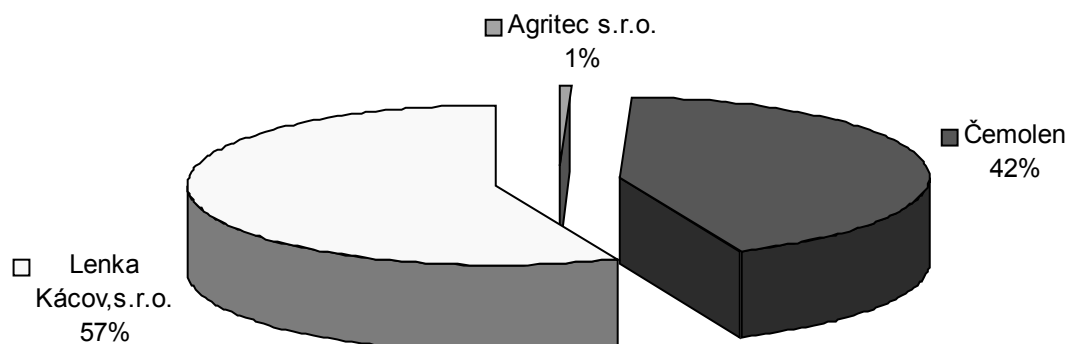
Poznámka: * předběžný údaj

Předpokládaný rozsah osevních ploch v roce 2007

Podle informací z tírenských podniků je v roce 2007 oseto přádným lnem 824 ha, což je nejnižší výměra v dlouholeté historii pěstování této plodiny v ČR. V současné době je přádný len v ČR ohroženou plodinou z důvodu výrazně nižší podpory oproti podpoře pěstitelů v původních zemích EU 15 a celosvětové nízké úrovni cen lněných vláken.

Při současné nízké úrovni výkupních cen rosených stonků bude konkurence jiných plodin oproti přádnému lnu ještě silnější než dosud, lnářské pozice budou slábnout a rozsah lnářského areálu se bude rychle snižovat.

Podíl tíren na celkové osevní ploše přádného lnu (předpoklad 2007)

Pramen: informace z tíren

Potřebný rozsah pěstování přádného lnu z hlediska plného zajištění požadavků zpracovatelského průmyslu na dlouhé vlákno

Rok		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
Potřeba dlouhého vlákna	t/rok	5 970	4 300	4 540	4 820	3 290	2 504	1 500
Produkce dlouhého vlákna	t/ha	0,23	0,28	0,32	0,53	0,51	0,53	0,60
Výnos rosených stonků	t/ha	2,70	2,73	2,32	3,60	3,40	3,30	3,80
Potřebná osevní plocha lnu	ha	25 000	15 300	14 200	9 094	6 580	4 724	2 500
Skutečná osevní plocha lnu	ha	7 124	5 885	6 003	5 499	4 368	2 752	824

Pramen: Lnářský svaz ČR

Poznámka: * předpoklad

Pro plynulou výrobu je potřebné předzásobení zpracovatelských podniků z předchozí sklizně tzv. technologické zásoby. Pro nezbytné předzásobení surovinou na všech výrobních stupních je rozsah pěstování přádného lnu a produkce roseného stonku stále nedostatečná.

TÍRENSKÉ ZPRACOVÁNÍ LNU V ČR

Zpracovatelské kapacity pro přádný len v ČR v roce 2006

Lnářský podnik	Strojní vybavení	Reálná roční zpracovatelská kapacita RS	Zpracovaný RS v kal. roce	Podíl tíren na produkci RS	Využití tíren. kapacit
		t	t	%	%
Agritec Šumperk	1 dvouseková turbína	2 000	4	0,03	0,2
Čemolen Humpolec	3 dvousekové turbíny	8 400	5 121	38,58	60,96
Lenka Kácov	2 čtyřsekové turbíny	10 000	3 692	27,82	36,92
Moravolen Stará Libavá	1 dvouseková turbína	2 800	942	7,09	33,64
Texlen Radvanice	2 dvousekové turbíny	5 600	3 513	26,48	62,73
Celkem		28 800	13 272	100,00	46,08

Pramen: Statistika Lnářského svazu ČR

Poznámka: RS – rosený stonek

V roce 2006 ukončily zpracování stonku tyto zpracovatelé: Opavlen, Odetka, Sázavolen a od 1. 10. 2006 Moravolen.

V roce 2007 se situace ve zpracování lnu pravděpodobně změní takto:

- pro rok 2007 uzavřely smlouvy s pěstiteli lnu tírny AGRITEC Šumperk, ČEMOLEN Humpolec, LENKA Kácov,
- k dispozici je volná zpracovatelská kapacita do 10 tis. t roseného stonku.

Výroba lněných vláken v ČR (kalendářní rok)

Rok	Lněná vlákna celkem (t)	Dlouhé vlákno (t)	Krátké vlákno (t)	Poměr dlouhého vlákna a krátkého vlákna
1991	16 862	7 484	9 387	44 : 56
1992	11 019	4 857	6 162	44 : 56
1993	9 400	4 130	5 270	44 : 56
1994	8 800	3 980	4 820	45 : 55
1995	11 100	4 650	6 450	42 : 58
1996	7 200	2 800	4 400	40 : 60
1997	1 798	708	1 090	40 : 60
1998	3 088	1 235	1 853	40 : 60
1999	4 895	2 098	2 797	42 : 58
2000	4 896	2 235	2 661	45 : 55
2001	4 737	1 596	3 141	34 : 66
2002	5 333	1 598	3 735	30 : 70
2003	4 692	1 751	2 941	37 : 63
2004	4 637	1 889	2 748	41 : 59
2005	4 380	2 300	2 080	52 : 48
2006	4 744	2 081	2 663	44 : 56

Pramen: Lnářský svaz ČR

Zpracování roseného stonku tírnami v ČR (kalendářní rok)

Rok	Množství roseného stonku (t)	Průměrná výdajnost dlouhého vlákna v tírně (%)	Skutečná výroba dlouhého vlákna (t)
1998	12 351	10,0	1 235
1999	17 484	12,0	2 098
2000	16 811	13,3	2 235
2001	18 526	8,6	1 596
2002	17 508	9,2	1 598
2003	15 161	11,6	1 751
2004	13 113	14,3	1 889
2005	13 407	17,1	2 300
2006	13 272	15,7	2 081

Pramen: Lnářský svaz ČR

POŽADAVKY TEXTILNÍHO PRŮMYSLU A BILANCE PRODUKCE A UŽITÍ VLÁKNA

Požadavky textilního průmyslu na dlouhé a krátké lněné vlákno v ČR (t)

Ukazatel	Dlouhé vlákno		Krátké vlákno		Vochlované dlouhé vlákno		Vochlované krátké vlákno	
	(třený len)		(tíreuská koudel)		(vochlovaný len)		(vochlovaná koudel)	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Z domácí produkce	1 340	500	1 195	378	130	-	257	290
Z dovozu	500	370	0	1 262	270	440	157	520
Celkem	1 840	870	1 195	1 640	400	440	414	810

Pramen: Statistika Lnářského svazu ČR podle sdělení přádelen lnu v ČR

Výroba lněných přízí ve lnářských přádelnách v ČR (t)

Ukazatel	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	2007*
Příze lenky	2 484	1 461	1 922	1 890	1 830	2 405	1 760	1 835	1 652	1 786	1 326	1 320	1 100
Příze koudelky	3 479	2 157	2 159	1 960	2 683	2 754	2 520	2 299	2 242	2 234	2 354	1 880	1 400
Celkem	5 963	3 618	4 081	3 850	4 513	5 159	4 290	4 030	3 894	4 020	3 680	3 200	2 500

Pramen: Lnářský svaz ČR, ATOK, Resortní statistické zjišťování MPO

Poznámka: * předpoklad Lnářského svazu ČR, (změnil se počet přádelen a údaje nejsou dostupné dle zákona na ochranu individuálních dat)

Bilance produkce a užití dlouhého vlákna v ČR (t)

Ukazatel	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Počáteční zásoba		1 261	21	801	491	154	423
Změna provozní zásoby		+12					
Výroba dlouhého vlákna	2 235	1 591	1 598	1 750	1 889	2 300	2 081
Dovoz dlouhého vlákna	2 221	2 198	2 102	1 733	2 093	977	378
Dovoz vochl. vlákna*	1 237	1 006	1 374	821	430	719	847
Celková nabídka	5 705	6 056	5 095	5 105	4 903	4 150	3 729
Tuzemské spotřeba	4 444	5 969	4 273	4 540	4 749	3 428	2 504
Vývoz dlouhého vlákna	0	66	21	74	0	299	721
Konečné zásoby	1 261	21	801	491	154	423	504

Pramen: Celní statistika, Lnářský svaz ČR

Poznámka: * dovoz vochlivaného vlákna přepočteného na třené vlákno

Celková spotřeba třeného a vochlivaného lnu v roce 2006 odpovídá v přepočtu množství:

- třeného lnu z tuzemska celkem	1 556 t
- třeného lnu z dovozu celkem	948 t
- třeného lnu celkem	2 504 t

Předpokládaná potřeba třeného a vochlivaného lnu v roce 2007 odpovídá v přepočtu množství:

- třeného lnu z tuzemska celkem	500 t
- třeného lnu z dovozu celkem	984 t
- třeného lnu celkem	1 484 t

V přádelnách se užívá třený len po procesu vochlování. Pro získání hmotnostní jednotky vochlivaného vlákna je zapotřebí 1,66 násobek třeného vlákna.

CENOVÝ VÝVOJ

Ceny dlouhého vlákna reagují na vývoj nabídky a poptávky v ČR, na aktuální situaci na burze v Kortrijkku a na otevření trhu východoasijským zemím.

Nízká úroveň cen lněných vláken měla vliv na snížení ceny roseného stonku, a sice z 4 545 Kč/t v roce 2004 na 2 790 Kč/t v roce 2005 a na 2 633 Kč/t v roce 2006.

Průměrné ceny dlouhého vlákna v ČR (Kč/kg)

Třené vlákno	Standard	Tex	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Nízká jakost	7 – 8	140 – 125	40	46	39	32	25	22
Střední jakost	9 – 10	110 – 100	57	55	54	42	33	29
Lepší jakost	11	92	68	62	65	50	45	42
Nejlepší jakost	12	84 a lepší	70	72	73	-	-	-

Pramen: Lnářský svaz ČR

Kritická situace v prodeji dlouhého vlákna se u nás ani po roce nezměnila. Vzhledem k možnosti nákupu v rámci EU je vyvíjen přádelnami tvrdý tlak na snižování cen tuzemského dlouhého vlákna. Tkalcovny nakupují levné lněné příze z Číny. V roce 2006/07 pokračuje restrukturalizace lnářských textilních podniků. Odbyt dlouhého vlákna mimo ČR se obtížně realizuje a pokud ano, tak za nerentabilní ceny až o 50 % nižší, než byly ceny na trhu ČR obvyklé.

Průměrné ceny krátkého vlákna v ČR (Kč/kg)

Krátké vlákno	Standard	Tex	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Nízká jakost	2	500	12	12,5	10,0	do 10	-	8 – 10
Střední jakost	3	330	13	14,0	11,5	9 – 11,50	do 10	10
Lepší jakost	4	250	15	16,0	14,0	12 – 14	10 – 12	11
Nejlepší jakost	6 – 8	165 – 125	17 – 20	17 – 20	15 – 20	13 – 16	12 – 17	

Pramen: Lnářský svaz ČR

V odbytu tuzemských krátkých vláken pro papírny nastal přechodný útlum. Dokončení nové zpracovatelské linky v OP papírny Olšany zatím nevedlo k předpokládanému nárůstu spotřeby krátkých vláken (cca 7 tis. t ročně) pro výrobu speciálních druhů papíru. O kvalitní krátké vlákno pro přádelny je trvalý zájem.

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

V roce 2006 došlo u dovozu lnu a lněných surovin do ČR k meziročnímu poklesu o 37 % na celkový objem 4 217 t. K největším dodavatelům náležela Belgie (1 365 t) a Francie (1 286 t), dále rovněž Litva (871 t), Polsko (201 t), Ukrajina (160 t) a Bělorusko (159 t).

Dovoz lnu a lněných surovin bez rozlišení celního režimu (t)

KN kód	Název zboží	Dovoz							
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
5301 10 00	Len surový nebo máčený	293,8	377,0	270,8	305,1	25,5	60,6	41,2	71,2
5301 21 00	Len lámáný nebo třený	2 221,3	2 198,4	2 101,8	1 732,4	2 093,4	977,6	378,5	12,1
5301 29 00	Len vochlovaný	745,1	606,2	847,8	494,9	1 227,5	736,1	510,3	162,5
5301 30 10	Lněná koudel	2 510,6	2 433,5	4 198,5	6 665,2	7 172,0	4 939,0	3 286,9	396,7
5301 30 90	Lněný odpad	0,4	0,0	13,2	25,0	5,2	5,0	0	0
5301	Celkem	5 771,2	5 615,1	7 432,2	9 222,5	10 523,6	6 718,3	4 216,9	642,5

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2007

údaje o dovozu od 1. 5. 2004 zahrnují i vnitřní obchod v rámci EU

Vývoz lnu a lněných surovin zaznamenal v roce 2006 oproti roku 2005 nárůst o téměř 42 % a dosáhl 1 990 t. Největší objemy byly vyvezeny do Belgie (984 t), Polska (736 t), Rakouska (134 t), dále následovalo Bělorusko, Litva a Ukrajina.

Vývoz lnu a lněných surovin bez rozlišení celního režimu (t)

KN kód	Název zboží	Vývoz							
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
5301 10 00	Len surový nebo máčený	249,6	5,2	2,0	4,9	125,4	60,6	101,0	406,7
5301 21 00	Len lámáný nebo třený	222,2	66,1	20,8	73,6	0,0	298,4	720,9	172,5
5301 29 00	Len vochlovaný	15,7	88,6	129,3	9,2	8,1	1,3	4,8	4,4
5301 30 10	Lněná koudel	945,7	1 282,6	328,5	211,6	1 334,1	25,6	235,1	290,7
5301 30 90	Lněný odpad	620,1	777,2	961,2	901,8	2 350,8	1 017,6	928,1	145,7
5301	Celkem	2 053,4	2 219,7	1 442,1	1 201,2	3 818,4	1 403,4	1 989,9	1 020,0

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2007

údaje o vývozu od 1. 5. 2004 zahrnují i vnitřní obchod v rámci EU

Dovoz vybraných výrobků ze lnu (tis. Kč)

KN kód	Název zboží	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
5306	Příze lněná	54 222	54 691	123 285	177 190	154 165	117 462	16 246
5309	Tkaniny lněné	258 275	245 287	202 558	224 521	206 977	199 315	36 824
5801 90 10	Tkaniny vlasové, žinylkové ze lnu	128	47	769	1 459	657	886	0
5905 00 30	Tapety ze lnu ostatní ne z nití rovnoběžně uložených	0	1	0	376	0	37	0
6106 90 50	Halenky, košile dámské, dívčí ze lnu, ramie pletené, háčkované	418	123	478	234	463	987	1 131
6110 90 10	Pulovry, svetry, vesty apod. ze lnu, ramie pletené, háčkované	3 462	3 857	6 920	7 874	8 406	17 009	5 304
6205 90 10	Košile pánské, chlapecké ze lnu, ramie	2 064	4 188	6 682	13 562	18 048	20 316	21 731
6206 90 10	Halenky košile dámské, dívčí ze lnu, ramie	7 540	7 810	12 619	34 368	35 654	32 292	11 389
6302 29 10	Prádlo ložní potisknuté ze lnu, ramie	2	3	23	0	4	55	0
6302 31 10	Prádlo ložní nepotisknuté ze směsi bavlna – len	320	1 522	1 369	3 955	položka zrušena	položka zrušena	položka zrušena
6302 39 10 6302 3920 ¹⁾	Prádlo ložní nepotisknuté ze lnu	248	49	25	30	14	6	0
6302 51 10	Prádlo stolní ze směsi bavlna – len	6 783	10 251	3 825	9 004	položka zrušena	položka zrušena	položka zrušena
6302 52 00 6302 59 10 ²⁾	Prádlo stolní ze lnu, ostatní	2 880	3 498	392	223	3 755	2 404	534
6302 91 10	Prádlo toaletní, kuchyňské ze směsi bavlna – len	3 087	2 339	2 804	1 944	položka zrušena	položka zrušena	položka zrušena
6302 92 00 6302 99 10 ²⁾	Prádlo toaletní, kuchyňské ze lnu	875	355	134	501	803	1 601	18
6304 19 30	Přehozy lůžkové ze lnu nebo ramie, ne pletené, háčkované	0	0	0	15	4	2	0
	Celkem	340 304	334 021	361 883	475 256	488 950	392 372	93 177

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2007, ¹⁾ KN kód od r. 2005; ²⁾ KN kód od r. 2007
údaje o dovozu od 1. 5. 2004 zahrnují i vnitřní obchod v rámci EU

Vývoz vybraných výrobků ze lnu (tis. Kč)

KN kód	Název zboží	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
5306	Příže lněná	258 661	256 366	305 603	309 995	154 165	169 234	35 623
5309	Tkaniny lněné	984 260	877 176	834 821	916 929	765 423	631 190	123 402
5801 90 10	Tkaniny vlasové, žinylkové ze lnu	0	0	663	1 526	654	885	0
5905 00 30	Tapety ze lnu ostatní ne z nití rovnoběžně uložených	0	0	0	0	0	0	0
6106 90 50	Halenky, košile dámské, dívčí ze lnu, ramie pletené, háčkované	23	96	43	1 515	72	36	646
6110 90 10	Pulovry, svetry, vesty apod. ze lnu, ramie pletené, háčkované	3 836	612	488	4 767	1 052	5 070	6 642
6205 90 10	Košile pánské, chlapecké ze lnu, ramie	18 589	18 267	24 593	29 481	16 690	18 315	32 313
6206 90 10	Halenky košile dámské, dívčí ze lnu, ramie	71 311	72 445	60 257	97 385	61 300	36 292	37 303
6302 29 10	Prádlo ložní potisknuté ze lnu, ramie	1 451	228	62	807	436	312	194
6302 31 10	Prádlo ložní nepotisknuté ze směsi bavlna – len	824	1 871	2 317	5 221	položka zrušena	položka zrušena	položka zrušena
6302 39 10 6302 3920 ¹⁾	Prádlo ložní nepotisknuté ze lnu	2 269	2 860	3 043	6 399	2 375	2 639	1 084
6302 51 10	Prádlo stolní ze směsi bavlna – len	69 670	39 027	28 581	13 751	položka zrušena	položka zrušena	položka zrušena
6302 52 00 6302 59 10 ²⁾	Prádlo stolní ze lnu, ostatní	54 697	37 459	26 932	18 647	19 433	19 826	3 376
6302 91 10	Prádlo toaletní, kuchyňské ze směsi bavlna – len	143 006	78 752	36 938	52 353	položka zrušena	položka zrušena	položka zrušena
6302 92 00 6302 99 10 ²⁾	Prádlo toaletní, kuchyňské ze lnu	21 164	27 158	58 425	33 443	55 898	51 309	9 885
6304 19 30	Přehozy lůžkové ze lnu nebo ramie, ne pletené, háčkované	61	22	2	18	2	0	0
	Celkem	1 629 822	1 412 339	1 382 768	1 492 237	1 077 500	935 108	250 468
	SALDO	+1 289 518	+1 078 318	+1 020 885	+1 016 981	+ 588 550	+542 736	+157 291

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2007, ¹⁾ KN kód od r. 2005; ²⁾ KN kód od r. 2007
údaje o vývozu od 1. 5. 2004 zahrnují i vnitřní obchod v rámci EU

PĚSTOVÁNÍ LNU OLEJNÉHO

Pěstování lnu olejného ve světě a v zemích EU

Podle statistiky FAO světová produkce lněného semene zaznamenala v posledních letech mírně klesající tendenci, při zvyšující se ploše. Mezi země s největší osevní plochou patřily Čína, Belgie, Francie a Velká Británie. Produkce EU 25 se na celkové světové produkci lnu olejného podílí pouze 6,6 %. Česká republika se v roce 2005 podílela 0,35 % na světové produkci a na produkci EU (25) 5,32 %. Údaje za rok 2006 nejsou v uvedeném pramenu k dispozici.

Přehled o světových pěstebních plochách a produkci lnu olejného

Ukazatel	2004		2005	
	Plocha (ha)	Produkce (t)	Plocha (ha)	Produkce (t)
Svět celkem	2 383 122	2 030 607	3 146 438	2 710 986
Z toho: - Čína	400 000	470 000	570 000	475 000
EU 25)	160 961	138 531	191 608	179 189
- Belgie	21 000	18 300	18 943	16 480
- Dánsko	120	40	120	40
- Francie	70 000	50 000	80 000	54 200
- Německo	10 000	10 000	13 000	13 000
- Itálie	3 000	2 000	3 500	2 500
- Nizozemsko	4 500	4 000	4 500	5 300
- Španělsko	11 145	3 800	12 000	3 800
- Švédsko	5 702	8 000	10 000	17 000
- Velká Británie	17 000	30 000	33 000	58 000
- Kanada	528 100	516 000	811 400	1 035 300

Pramen: FAOSTAT

Pěstování lnu olejného v ČR

Plochy lnu olejného v ČR kolísaly v závislosti na rentabilitě pěstování. Nejnižší sklizňová plocha byla v roce 1997 a pouze zvýšená poptávka po lněném semeni potravinářské kvality a vyšší cenová relace způsobily nárůst pěstebních ploch. Příčinou prudkého navýšení osevů lnu olejného v roce 2001 bylo jeho zařazení do skupiny plodin pěstovaných k energetickým nebo průmyslovým účelům na půdách uváděných do klidu, a na jeho pěstování bylo možno při dodržení podmínek SZIF čerpat finanční podporu.

V roce 2003 osevní plochy olejného lnu dosáhly 5 345 ha a při průměrném výnosu 0,91 t/ha bylo sklizeno 4 848 t semene.

Ukončení podpory pěstování olejného lnu v roce 2004 se projevilo snížením plochy cca na 40 % výměry roku 2003. Díky vyššímu hektarovému výnosu semene ale celková produkce poklesla pouze na 64 % produkce roku 2003. V roce 2005, při snižování ploch jiných tržních plodin, došlo k opětovnému výraznému zvýšení ploch olejných lnů na 7 335 ha. V roce 2006 se plochy mírně meziročně zvýšily (o 7,3 %) na celkových 7 869 ha.

K dispozici byla osiva především odrůd Lola, Flanders a Atalante. V roce 2006 byly také zasety odrůdy Jantar, Biltstar, Baladin, Oural, Bajkal, Recital, Alaska a Astra. Novinkou v roce 2006 byla registrace nové odrůdy Jantar s poměrem kyselin podobným jako odrůda Lola. A stejně tak novinkou roku 2007 je registrace odrůdy Amon, jejímž udržovatelem je firma AGRITEC. Sortiment roku 2006 včetně obou novinek byl vyset i v roce 2007.

Vzhledem k mírné a suché zimě byly plochy olejného lnu v roce 2007 zasety na celém území velmi časně v průběhu měsíce března a na počátku dubna. Nevýhodou předosevní přípravy byla horší zpracovatelnost půdy po velmi mírné zimě. I přesto, že setí proběhlo bez komplikací, vlivem vývoje

povětrnostních podmínek letošního předjaří a jara (sucho, teplo) došlo jak k nevyrovnanému vzházení, tak v některých případech i k usychání lokálních ploch, zejména na lehčích písčitých půdách. Vláhový deficit rovněž ovlivňuje růstovou fázi olejného lnu, jeho přírůstky nadzemní hmoty jsou na některých lokalitách minimální. Vlivem vysokých teplot byl signalizován zvýšený výskyt dřepčíka Inového a pryžcového. Předpokládá se, že nedostatek vláhy bude mít vliv na nevyrovnaný nástup jednotlivých vegetačních fází, jejich vývoj, ale i na výnos hlavního produktu.

Vývoj sklizňových ploch, hektarových výnosů a celkové produkce lnu olejného v ČR

Rok	Sklizňová plocha (ha)	Hektarový výnos (t/ha)	Celková produkce (t)
1990	606	1,77	1 073
1991	4 600	1,47	6 762
1992	1 080	1,50	1 620
1993	780	1,58	1 232
1994	1 072	1,27	1 361
1995	752	1,30	978
1996	407	1,36	553
1997	312	1,21	377
1998	646	1,40	904
1999	2 251	1,57	3 535
2000	1 700	1,35	2 295
2001	3.045	0,85	2 603
2002	2 548	1,31	3 337
2003*	5 345	0,91	4 848
2004*	2 154	1,45	3 119
2005*	7 335	1,21	8 851
2006*	7 869	1,02	7 990

Pramen: Agritec Šumperk, * ČSÚ

Sklizňové plochy olejného lnu (ha) v ČR r. 2006 podle krajů

Hl. m. Praha	0
Středočeský	1 347
Jihočeský	71
Plzeňský	233
Karlovarský	183
Ústecký	1 589
Liberecký	134
Královéhradecký	349
Pardubický	514
Vysočina	589
Jihomoravský	815
Olomoucký	610
Zlínský	1 251
Moravskoslezský	184

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny zemědělských výrobců lněného semene (Kč/t)

1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
6 277	6 475	7 336	7 455	8 640	10 875	10 988	8 717	8.524	7 182	9 823	12 226	12 997	10 515

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny zemědělských výrobců lněného semene podle směrů užití (Kč/t)

Využití	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Technické a krmivářské	8 950	9 500	9 750	7 500	7 000	8 000	5 000	7 800	9 600	5 000
Potravinářské	9 800	12 500	13 500	12 500	12 000	15 000	14 300	14 000	16 000	12 000

Pramen: Agritec Šumperk

Zahraniční obchod

Po velmi výrazném nárůstu dovozu lněného semene v roce 2005 poklesl v roce 2006 jeho dovoz o 72 % na 258,4 t a dosáhl tak z dlouhodobého hlediska nejnižší úrovně. Mezi největší dodavatele lněného semene na technické zpracování se zařadilo Německo (93 t), Francie (59 t), Polsko (33 t), Slovensko (28 t), Ukrajina (22 t), dále pak Čína, Argentina a Rakousko.

Vývoz lněného semene v roce 2006 poklesl meziročně o 30 % na 2 932 t. Největší dodávky směřovaly do Polska (1 118 t) a Německa (825 t), Itálie (368 t), Rakouska (326 t) a na Slovensko (158 t), menší objemy do Švýcarska, Chorvatska a Litvy.

Zahraniční obchod s lněným semenem bez rozlišení celního režimu (t)**(KN 1204 00 10, 1204 00 90)**

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
Dovoz	449,0	356,2	375,6	526,8	315,7	929,4	258,4	89,8
Vývoz	3 420,6	2 526,3	2 187,3	4 136,4	3 302,3	4 197,7	2 932,0	1 505,8
Saldo	+2 971,6	+2 170,0	+1 811,7	+3 609,6	+2 986,6	+3 268,3	+2 673,6	+1 416,0

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2007

údaje od 1. 5. 2004 zahrnují i vnitřní obchod v rámci EU

Zahraniční obchod s lněným olejem bez rozlišení celního režimu (t)**(KN 1515 11 00, 1515 19 10, 1515 19 90)**

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
Dovoz	1 851,2	1 712,4	1 515,7	1 767,9	2 390,0	1 783,5	961,0	221,1
Vývoz	8,5	407,6	224,8	29,3	176,2	87,4	11,8	2,7
Saldo	-1 842,8	-1 304,8	-1 290,9	-1 738,7	-2 213,8	-1 696,1	-949,2	-218,4

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2007

údaje od 1. 5. 2004 zahrnují i vnitřní obchod v rámci EU

Dostatečná nabídka tuzemského lněného semene a existence domácích zpracovatelských kapacit evokují otázku, zda jsou dovozy lněného oleje nutné.

PĚSTOVÁNÍ KONOPÍ SETÉHO

Pěstitelská plocha konopí setého států EU 25 se pohybuje do 15 tis. ha. Hlavními producenty jsou zejména Francie, Velká Británie a Německo. K navýšení osevních ploch došlo v roce 2006 v České republice, Polsku a Rakousku. Naproti tomu je zaznamenán výrazný pokles ve Španělsku. V menší míře pěstují konopí ostatní země EU jako je Maďarsko, Itálie a Finsko. Konopí pěstuje také Rumunsko, které se od ledna 2007 stalo členskou zemí EU (ověřené údaje nejsou k dispozici). Dalšími evropskými zeměmi, pěstujícími konopí, jsou především Rusko a Ukrajina. V některých dalších zemích se pěstuje konopí v nepatrném rozsahu a zcela okrajově.

I když osevní plochy poklesly v posledních dvou letech pod 15 tis. ha, předpokládá se zvýšení objemu produkce vlákna v této komoditě.

Pěstování konopí setého v zemích EU

Země	Osevní plocha ha	
	2005/2006	2006/2007
Belgie		
Česká republika	158	1 086
Dánsko	39	1
Německo	1 985	1 233
Estonsko	-	-
Španělsko	853	3
Francie	9 315	7 303
Itálie	157	236
Litva	-	0
Lotyšsko	-	0
Maďarsko	277	198
Nizozemsko	49	16
Rakousko	342	546
Polsko	129	762
Portugalsko	-	-
Slovensko	0	0
Finsko	-	75
Slovinsko	-	-
Velká Británie	1 274	1 671
Celkem	14 577	13 130

Pramen: Informace Komise EU pro len a konopí ze dne 26. 2. 2007

Produkce konopného stonku je v posledních letech relativně stabilní a pohybuje se ve výši cca 82 tis. t. V roce 2000 bylo vyrobeno 28 tis. t, v roce 2004 již 31 tis. t této suroviny a v roce 2006 to bylo 81 575 t. Výroba konopného vlákna má rostoucí trend.

Od roku 2004 je v oběhu nová odrůda Santhica 27, která má vysoký obsah vlákna (o 4 % vyšší než u předchozích odrůd) a nulový obsah THC. Uvažuje se proto o revizi seznamu povolených odrůd konopí setého s nízkým obsahem THC. Pěstitelé by se měli zapojit do projektu odlišení jednotlivých odrůd v závislosti na užití konopné suroviny. Tento projekt má mimo jiné přispět ke zlepšení odbytu konopného vlákna pro výrobu tkanin se speciálním posláním (zejména v Itálii).

V zemích EU je pěstování konopí podporováno a konopné materiály jsou mezi spotřebiteli propagovány. Je zde také tendence nahrazovat ve větší míře umělá vlákna, jejichž likvidace je z hlediska životního prostředí stále více problematická.

Růst osevních ploch konopí setého je přes význam této suroviny velmi pomalý. Přitom perspektivy užití konopných vláken jsou velmi slibné a v posledních letech se této problematice věnují různé výzkumné instituce. Řeší se optimalizace výroby, vyhodnocují se užité vlastnosti, probíhá praktické ověřování speciálních izolačních panelů pro užití ve stavebnictví, automobilovém průmyslu a při výrobě výrobků z plastických hmot.

Trvalým problémem je dostupnost a serióznost informací o rozsahu osevních ploch a produkci technického konopí z ostatních zemí světa.

Nejvíce pěstované odrůdy konopí

Země původu	Odrůda konopí
Polsko	Bialobrzeskie, Dolnoslaskie, Beniko, LKCS D
Rusko	Jermakovskaja
Ukrajina	Juso, Juso 16, Juso 31, Dněprovskaja, USO 31
Francie	Fedora, Futura 77, Fedrina 74, Tardif, Santhica 27
Maďarsko	Kompolti, Unico B2F
Nepál	Kush
Německo	Rasami
JAR	Durban

Pramen: Vlas Berichten

Konopné vlákno ze stonků, vypěstovaných v zemích EU, slouží téměř výhradně k technickým účelům (na výrobu speciální buničiny, při výrobě rouna a filců atd.). Pro oděvní průmysl a výrobu textilu do interiéru se využívá konopné vlákno, příze nebo tkanina, dovážené ze zemí východní Evropy a z Číny.

Pěstování konopí setého v ČR

Konopí seté, jako významný zdroj přírodního vlákna a organické hmoty k technickému nebo energetickému využití, se v ČR začalo znovu ověřovat v roce 1998. V letech 1997 a 1998 se jednalo pouze o experimentální plochy s výměrou do 2 ha. Současně byly pro podmínky ČR zkoušeny vhodné odrůdy. Od roku 1999 byly v ČR povoleny pro pěstování dvě odrůdy konopí setého: polská odrůda Beniko a ukrajinská odrůda Juso-11. Odrůda Juso-11 byla k 1. 6. 2004 vyřazena ze Seznamu odrůd zapsaných ve Státní odrůdové knize České republiky na žádost udržovatele odrůdy. Při množení osiva této odrůdy se objevily problémy v uniformitě (velký podíl dvoudomých rostlin) a navíc odrůda nebyla zařazena do Společného katalogu odrůd EU. Důvodem pro její nezařazení do Společného katalogu odrůd EU byly zkoušky na obsah THC na Ukrajině, které nebyly shledány jako rovnocenné ke zkouškám v EU. Z těchto důvodů udržovatel odrůdy v ČR požádal o její stažení z registrace.

V roce 2007 je v ČR registrována pouze odrůda Beniko a k pěstování jsou povoleny i další odrůdy podle společného katalogu odrůd EU.

Nařízení Komise (ES) č. 436/2005 v Příloze II stanovuje odrůdy konopí pěstované na vlákno, které jsou způsobilé pro přímé platby. Jsou to:

Beniko, Carmagnola, CS, Delta-Llosa, Delta 405, Dioica 88, Epsilon 68, Ferimon-Férimon, Fibranova, Fibrimon 24, Futura 75, Juso 14, Red Petiole, Santhica 23, Santhica 27, Uso-31.

Nově schválené odrůdy konopí od marketingového roku 2005/2006:

Bialobrzeskie, Cannacomp, Fasamo, Fedora 17, Felina 32, Felina 34-Félina 34, Fibriko TC, Finola, Lipko, Tiborszálási, UNICO-B.

V roce 2000 bylo konopím oseto 129 ha, sklizňová plocha činila 58 ha. V roce 2001 bylo oseto konopím pro textilní zpracování 29 ha, pro energetické využití 20 ha, v roce 2002 pro textilní zpracování 91 ha a pro energetické využití 2 ha a v roce 2003 pro zpracování na vlákno 115 ha a pro energetické využití 11 ha. V roce 2004 činila osevní plocha konopí 307 ha, z toho pro tírenské zpracování cca 230 ha se sklizní 1 400 t suchých stonků. Pro produkci osiva bylo určeno 37 ha. V roce 2005 bylo oseto konopím 156 ha, z toho pro energetické využití 21 ha. Pěstování konopí setého se postupně rozšiřuje, v roce 2006 bylo dle údajů SZIF oseto 1 155 ha.

Způsob sklizně a vhodná sklizňová technika jsou dosud slabým článkem pěstitelské technologie konopí na vlákno.

V současnosti jsou v ČR 4 akreditovaní zpracovatelé konopného stonku, a sice Lenka s.r.o. Kácov, Josef Benedikt Kladno, Canabia, a. s. Měřín, Marie Benešová Bžany. Zpracovatelská kapacita konopných stonků je 31 369 t a konopných vláken 7 583 t.

Zájem o konopné vlákno má v současné době především papírenský a automobilový průmysl. Konopí je také významnou plodinou pro energetické využití.

Plochy a produkce konopí setého v ČR

Rok	Jednotka	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Osevní plocha	ha	129	29	91	115	307	156	1 155
Výnos semene při pěstování na semeno	t/ha	0,8	0,8	0,85	0,7	0,7	0,6	
Výnos stonku	t/ha	9,0	9,0	9,5	9,0	9,0	9,0	8,6
Výnos vlákna	t/ha	2,25	2,25	2,35	1,55	1,45	1,50	1,9
Výnos hmoty pro energetické využití	t/ha	10,0	10,0	10,5	10,0	10,0	8,5	

Pramen: SZIF, Lnářský svaz ČR

Zahraniční obchod

Osivo konopí setého se dováží z Polska za průměrnou cenu 85 - 120 tis. Kč/t. Od roku 2003 se množí osivo na základě licenční smlouvy se zahraničním majitelem odrůdy také v ČR.

Dovoz konopných surovin do ČR se od roku 2002 zvyšoval a v roce 2005 dosáhl 2 689 t, což je meziroční nárůst více jak dvojnásobný a zhruba na stejné úrovni byl i dovoz v roce 2006. Mezi nejvýznamnější dodavatele v roce 2006 patřila Francie (2,0 tis. t), Itálie (286 t) dále Německo (222 t) a Nizozemsko (122 t).

Pro potřeby přádelen se do ČR nepravidelně dováží konopné vlákno v minimálním množství cca 5 t ročně. Dovoz dalších konopných komodit se zpracovává v ostatním průmyslu.

Dovoz konopných surovin do ČR (t)

KN kód	Název	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
5302 10	Konopí pravé, surové, máčené, nespředené	4,3	6,7	695,6	830,4	1 162,4	2 689,0	2 604,1	15,1
5302 90	Koudel, odpad z konopí pravého	100,4	514,5	47,8	7,4	48,6	3,7	7,7	3,4

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2007
údaje od 1. 5. 2004 zahrnují i vnitřní obchod v rámci EU

Vývoz konopných surovin z ČR (t)

KN kód	Název	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
5302 10	Konopí pravé, surové, máčené, nespředené	0,05	0	0	0,05	0	0	20,62	0
5302 90	Koudel, odpad z konopí pravého	0,43	5,42	0,80	0,28	0,16	0,39	1,27	0,43

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2007
údaje od 1. 5. 2004 zahrnují i vnitřní obchod v rámci EU

S novými výrobními postupy a možnostmi využití konopí stoupá v posledních letech zájem o pěstování této plodiny v Evropě i u nás, především z toho důvodu, že je to nejvýnosnější plodina obsahující vláknenný materiál, která se v Evropě pěstuje. Konopí je méně náchylné na poškození chorobami nebo škůdci a vzhledem k hustotě porostu a rychlosti růstu nemá větší problémy se zaplevelením. To znamená snížení pěstitelských nákladů během vegetace.

Legislativní opatření vztahující se ke konopí

Pěstování konopí setého je v ČR legislativně ošetřeno zákonem č. 167/1998 Sb., v platném znění. V tomto zákoně v § 24, bodu a) se zakazuje pěstovat druhy a odrůdy rostliny konopí (rod Cannabis), které mohou obsahovat více než 0,3 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů. Dále § 29 tohoto zákona ustanovuje ohlašovací povinnost, podle které:

- I. Osoby pěstující mák setý nebo konopí na celkové ploše větší než 100 m² jsou povinny předat hlášení místně příslušnému celnímu orgánu podle místa pěstování, písemně nebo v elektronické podobě, podepsané zaručeným elektronickým podpisem podle zvláštního právního předpisu
 - a) do konce května:
 - výměru pozemků, které byly v příslušném kalendářním roce oseté konopím, včetně názvu použité registrované odrůdy, čísla parcely, názvu a čísla katastrálního území,
 - odhad výměry pozemků, na nichž bude pěstováno konopí v příštím kalendářním roce,
 - b) v průběhu vegetace a sklizně údaje o výměře pozemků a způsobu zneškodnění konopí, včetně názvu použité registrované odrůdy, čísla parcely, názvu a čísla katastrálního území, a to nejpozději do 5 dnů před provedením jejich zneškodnění,
 - c) do konce prosince příslušného kalendářního roku
 - výměru pozemků, které byly oseté konopím, výměru pozemků, ze kterých bylo sklizeno konopí, včetně názvu použité registrované odrůdy, čísla parcely, názvu a čísla katastrálního území,
 - množství sklizeného konopí (stonku) a semene konopí.

Dotační politika

Pěstování konopí setého pro vlákno je podobně jako v EU u nás podporováno. V roce 2005 bylo podpořeno v rámci jednotné platby na plochu částkou 2 110,70 Kč/ha, v roce 2006 částkou 2 517,80 Kč/ha a v rámci platby na pěstování plodin na orné půdě v roce 2005 částkou 2 314,90 Kč/ha a v roce 2006 částku 2 240,40 Kč/ha.

Pěstování konopí pro energetické účely bylo podpořeno v roce 2005 cca 21 ha v rámci jednotné platby na plochu částkou 2 110,70 Kč/ha a z dotačního programu I. U. – Podpora pěstování bylin pro energetické využití částkou 2 000 Kč/ha, tj. celkem 4 111 Kč/ha. V roce 2006 žádný pěstitel nepožádal o dotaci z titulu pěstování konopí pro energetické účely.

Aby pěstitel konopí setého mohl obdržet finanční podporu, musí splnit některé podmínky. Především musí mít zemědělskou půdu, na které v roce 2006 pěstoval konopí, vedenou v Evidenci využití zemědělské půdy podle užitelských vztahů, což vyplývá ze zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, v platném znění. V žádosti na jednotnou platbu na plochu je nutné uvést, že se jedná o plochu osetou konopím setým. Dále je povinen k žádosti připojit:

- uznávací list o uznání osiva konopí
- čestné prohlášení, ve kterém se zaváže neprodleně oznámit Fondu začátek kvetení konopí. Tetrahydrokanabinol je totiž nejvíce obsažen v květenství rostlin, naopak ve stonku a v semeni se téměř nevyskytuje. Členské státy mají povinnost zřídit systém umožňující ověřit obsah tetrahydrokanabinolu nejméně na 30 % ploch z celkové výměry pěstovaného konopí na vlákno. Odběr vzorků musí zahrnovat alespoň 30 % pěstitelů a všechny pěstované odrůdy. Z cca 28 odrůd konopí, které jsou povoleny pro pěstování pro účely produkce vlákna v zemích EU, byla pro podmínky ČR odzkoušena odrůda Beniko.

Žádosti o podporu pěstování konopí na vlákno se podávají na příslušnou ZA-PÚ MZe do 15. května, žádosti o podporu pěstování konopí pro energetické využití se podávají tamtéž, termín ukončení přijímání žádostí pro rok 2007 byl 30. březen.

Konopí je plodinou s mnohostranným využitím. Získané vlákno je vhodné pro výrobu papíru, stavebních izolací, lisovaných termoplastických dílců pro automobilový průmysl. Úprava konopného vlákna k textilnímu užití pro výrobu speciálních tkanin je předmětem výzkumu. Pro své vlastnosti, jako je trvanlivost, prodyšnost a tepelně izolační vlastnosti má konopné vlákno možnost uplatnění nejen v klasické výrobě textilních materiálů (džínsovina, dekorační látky), ale zejména při výrobě speciálních textilií a výrobků, určených pro netextilní průmyslové využití. Významné je využití konopného semene a oleje v potravinářství, farmacii a kosmetice. Vysoce se hodnotí i další kladné vlastnosti, související s výrobou, jako je menší výrobně energetická náročnost, druhotná zpracovatelnost a biodegradabilita použitého materiálu.